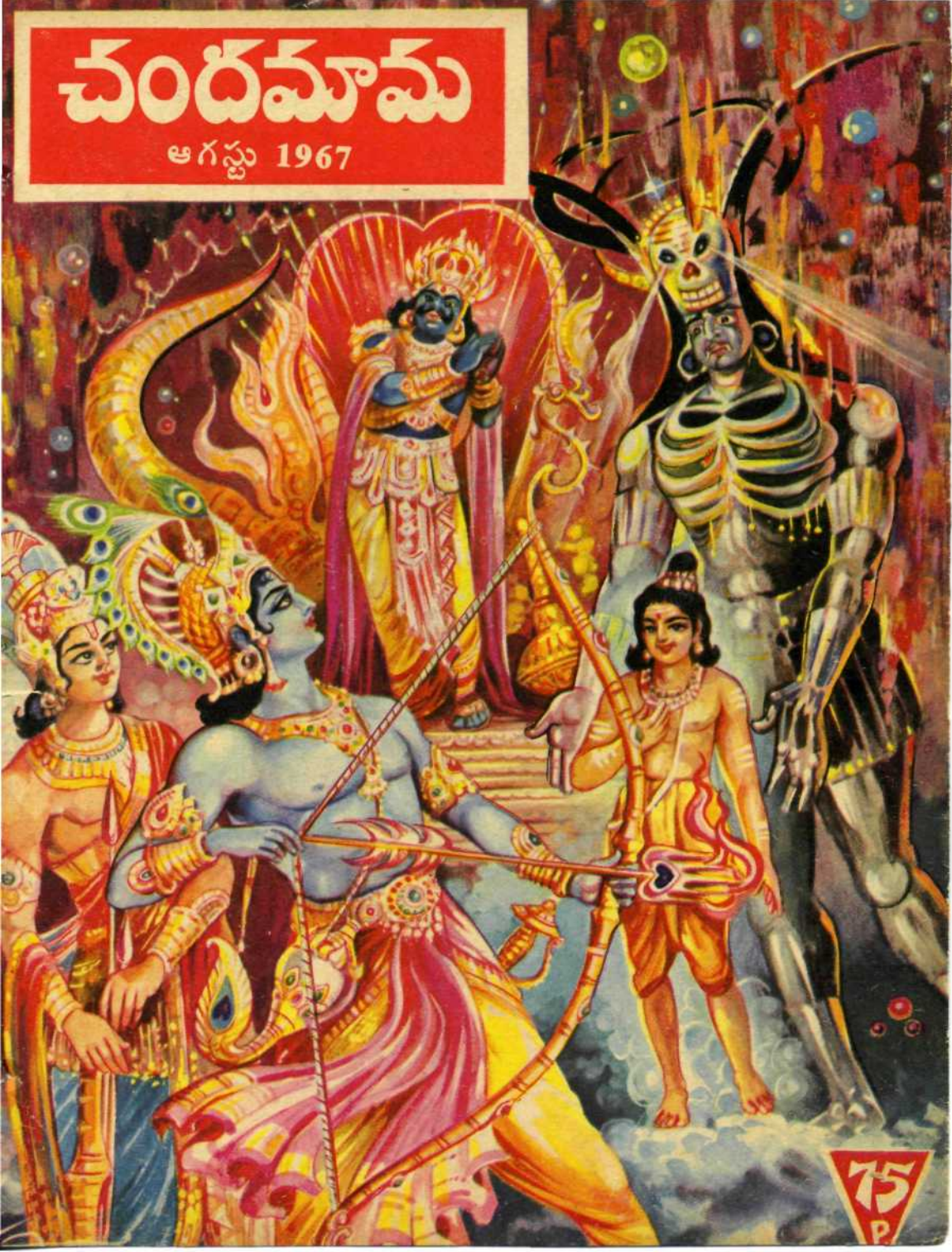

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

చంద్రమామ

ఆగస్టు 1967

Chandamama Press

VADAPALANI
MADRAS 26

OFFERS YOU...

FINEST PRINTING..

Equipped with

**PHOTO GRAVURE
KLIMSCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH-**

-BLOCK MAKING

*and a
host of Others....*

కాల్గేట్ ఛెడ్డ శ్వాసను నిరోధించండి రోజంతా దంతక్షయం జరుగకుండా కాపాడుకొనండి!

ఎందుచేతనంటే: ఒక్కసారి తోముకుంటేనే కాల్గేట్ డెంటల్ క్రిమ్ నోటిలో దుర్వాసనను మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన నూళ్ళు క్రిములను 85% వరకు తొలగించును.

కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 గురికి చెడ్డ శ్వాసను వెంటనే నిరోధించిందని మరియు రోజంతా అయిన వెంటనే కాల్గేట్ పదతిలో పళ్ళు తోముకొనుట వలె ఎక్కువ మందికి దంతక్షయమును బాగా అరికట్టిందని, పూర్వము దంతశాస్త్ర చరిత్రలో ఎన్నడూ తెలియ జేయనంతగా శాస్త్ర పరిశోధనల వల్ల నిరూపించబడినది! ఒక్క కాల్గేట్ మాత్రమే దీనికి రుజువును కలిగివున్నది.

పిలుచు కాల్గేట్తో ప్రత్యేకంగా పళ్ళు తోముకునే అలవాటును తేలికగా అవలంబిస్తారు. ఎందుచేతనంటే ఎక్కువ సేపు నింపే దాని పిప్పర పెంట్ లాటి సువాసనంటే వారికి చాలా ఇష్టం.

కుశ్రత కొరకు, కాకా శ్వాసకొరకు మరియు పండ్లు తెల్లగా వుండుట కొరకు కాల్గేట్తో వందలసార్లు ప్రత్యేకంగా తోముకొనండి.

...ప్రపంచములోని ఏ ఒక్క ఇతర డెంటల్ క్రిమ్ కన్నా కాల్గేట్నే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారు
DCC-35 TL

మీకు పొడర్ కావాలంటే,
ఈ లాభములన్నింటినీ
కాల్గేట్ టూత్ పౌడర్
ద్వారా పొందగలరు...
ఒక డబ్బా నెలల
తరబడి వుండి...

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు, వింతలు - విశేషాలు

భారతచరిత్ర - 71	...	2	తలపాగాశాసనం	...	33
గౌరీచంద్రులు	...	5	పనికిమాలినధనం	...	39
పాతాళదుర్గం - 16	...	9	కష్టాలద్వారా...	...	42
శక్తిమంతులు	...	17	మంత్రపుకమ్మి	...	47
ఇద్దరు వేటగాళ్ళు	...	22	కృష్ణావతారం	...	49
ఇద్దరుతండ్రులకొడుకు	...	25	అరణ్యపురాణం	...	57
కొయ్యకత్తి	...	30	ప్రపంచపు వింతలు	...	61

ఇవి గాక పోస్ట్ శీర్షికల పోటీ, మరి ఎన్నో ఆకర్షణలు.

అశోకా జిప్సం
అమ్మా
బ్రెలియంట్స్

నేడేమో మీ కష్టాల మెట్లపై
చాలనీటుగా అందంగా
ప్రకాశిస్తూ వున్నాయి

ఓ! అదా అది అశోకా అమ్మా బ్రెలియంట్స్ ప్రభావం
ఒక అందమే కాదు మెరుకుకు చిల్లగా హాయిగా వున్నది.
యిందు అమలక, బృంగ, వట్టివేరు, చందన, కేతకి, మొదలగు
మంచి ఓషధులు, అత్తిరువులు చేరియున్నవి గాన
వేసవిలో చాల మేలు కలుగజేయును

విజయా కెమికల్స్, మద్రాసు-7.

SRINIVASA

తేషుక చూడండి!

శ్రీ ప్రకాష్ ప్రెస్ - ముద్రిణి

మరపురానికథ

విజయం, సుందరరాల్ నహతా ఓవోండ్ కన్యకమ్మ, బి. రమణంద్రరావు (B. Ramu)

రాజశ్రీ రివీజ్

MOULIS

“నా క్రొత్త
యూనిఫారంలో
ఎలా ఉన్నాను”?

అందంగా ఉన్నావు,
మరి ఇది బిన్నీవారి
కేస్ మెంట్
D 380 తో
తయారైంది.

D380 ఎంత అందంగా ఉంటుందో అంత బాగా మున్నుతుంది. నూలు పిల్లలు ప్రతినిత్యం వేసుకుతిరగడానికి తగినట్టుగా నేయబడింది.

అనేక రంగులలో మీకు కావలసినది తీయండి పుట్టులకు ప్లాజులకు గోల్డు స్టాండర్డ్ హైలాండ్, మాస్కాట్ పాప్స్ లు వాడండి.

D380 ఫర్నిషింగ్ బట్టలకు చువన్ కవర్లకు కూడా బాగా మున్నుతుంది.

బిన్నీ - బట్టలకు పెట్టినది పేరు

బెంగళూరు ఉలెన్ కాటన్ & సిల్క్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ అగ్రహారం
రోడ్డు, బెంగళూరు-23. బిన్నీ & కో లిమిటెడ్, మద్రాసువారి అంగ సంస్థ.

ఈ సైను బోర్డును ప్రదర్శించే అనుమతి తింపబడిన స్టాకిస్టులవద్ద మీకు కావలసిన బిన్నీ బట్టలు కొనండి.

BM-4124

రెమి

టాలిగం
పొడరు

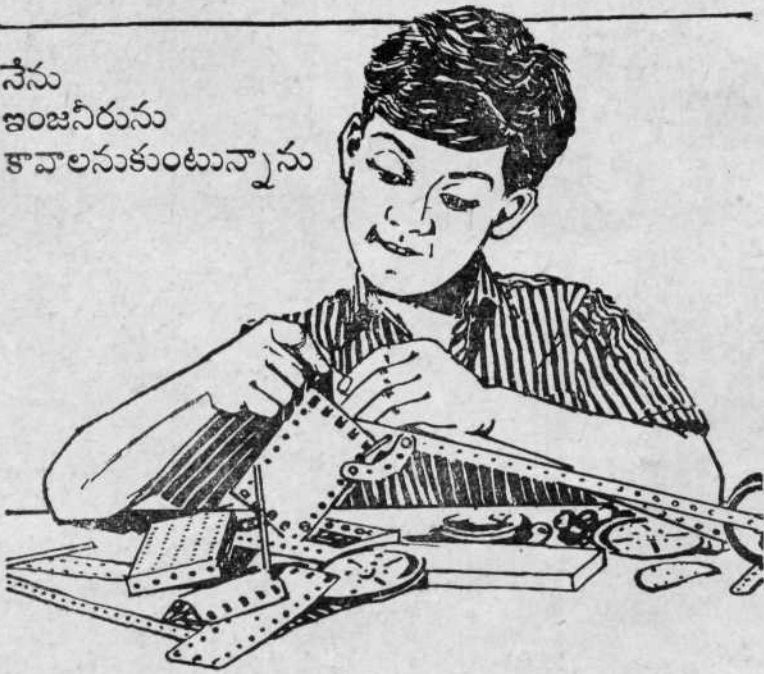

ఇంజనీరు కావాని అతడు కంట
కంటున్నాడు. మీరు ఆ కలను
విజయించగలరా? పంజాబ్ నేషనల్
ట్యాంక్ టో నేషన్స్ అకౌంట్ ను
ప్రారంభిస్తే మీరు దీనిని సాధించగలరు.

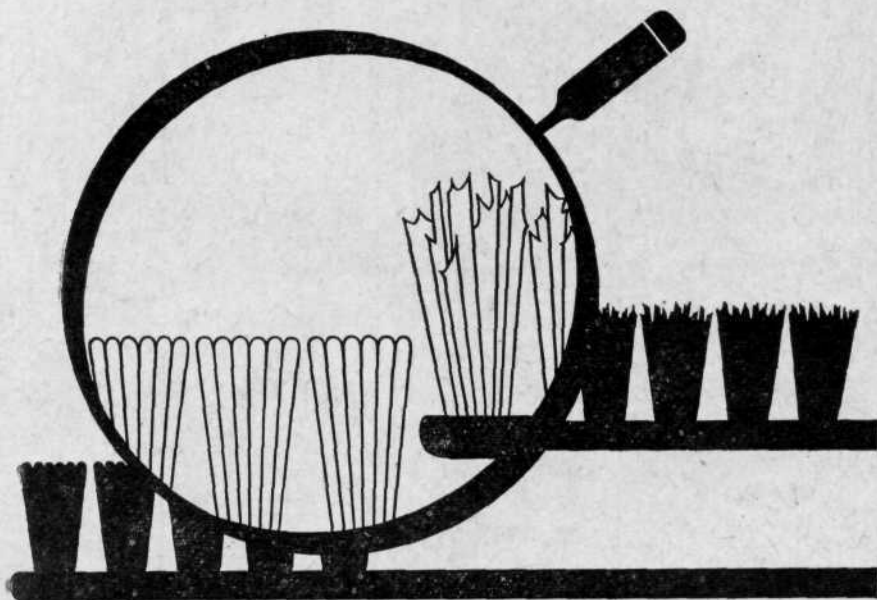
నేడే ఖాతా ప్రారంభించండి. నేటినుండియే
అతనికోసం ఆదా చేయండి. రికరింగ్
రిపాజిట్ స్క్రీముకింద మీకు ఎంత లాభం
చేకూరగలదో కూడా అదిగలెదుకుండి.

పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంక్

నేను
ఇంజనీరును
కావాలనుకుంటున్నాను

యీ 'బ్రిజిల్' కానల్ని భూత
అద్దము క్రింద పోల్చి చూడండి

బినాకా

టూత్ బ్రష్

క్షేమకరమైన 'గుండని బ్రిజిల్' కానల్తోకూడి
చిగుళ్లను తెగనీయదు

REG. PAT. NO. 89453

పరిశుభ్రముగా తోమండి
క్షేమకరముగా తోమండి
బినాకా తో తోమండి

C I B A

23.1.1973

తెన్నెవంటులకు శ్రేష్ఠమైన నూనెలు

అగమార్కు కాబడిన
ఎ.యస్.బ్రాండ్
చాడుపప్పు
నూనె

అగమార్కు కాబడిన
మేన్స్ బ్రాండ్.....

నువ్వులనూనె

- గిరిజావరిడెల్లా నువ్వులనుండి అరిగిగ్నకర మగు ప్రత్యేక పద్ధతులతో తయారు కాబడినవి.
- రుచిరంగు, సువాసన లతో అన్ని వంట దుర్బ ములను ఆమితమగు రుచి వంతముగ చేయును.
- డోరగొయలను చాలకాలము నిలువయుంచును. ముక్కును మెత్తబడి నయివు. మూజు పట్ట నయివు.
- తలకు వాడిన యెడల మెదడుకు వలవ చేయును. పెంట్లు కలను జూగుగా పెరుగునట్లు చేయును.
- 16, 4, 2, 1/2 క్రా. డబ్బాలో పేకింగు చేయబడుచున్నది.

ఏజెంటు :

శ్రీ మాజేటి వీరరాఘవయ్య,
కమీషను మర్చంటు,
శివాలయం వీధి, విజయవాడ

Ms. పెరుమాళ్ళు, & కో,
137, ఆదియప్పనాయక్ స్ట్రీట్,
మదరాసు

Ms. B. V. రావు & కో,
136, పురళువాకం హైరోడ్, మదరాసు

సోల్ సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు :—

డి బెంగాల్ ఎలక్ట్రికల్ కంపెనీ,

బెంగళూరు - 3, మదరాసు - 17

ఆంధ్ర :

జి. ఏ. పరళురాం కంపెనీ,

లకాడికా పూల్,

హైదరాబాదు - 1.

STUDIO KARTHA

విక్రమ్ పొడప్పన్స్ వారి

వసంతసేన

ఈస్టమన్ కలర్

సంగీతం

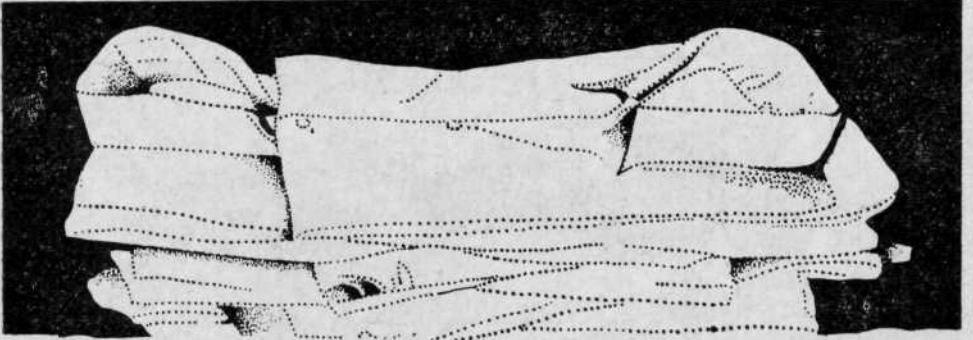
నిర్మాత-దర్శకుడు:

యస్.రాజేశ్వరరావు

బి.యస్. రంగా

సమయం

NVKK

ఈ బట్టలన్నీ నిరాలా బారు సబ్బులో
కోసిన చిన్న ముక్కతో ఉతికినవే

తుంగభద్ర
ఇండస్ట్రీస్ లి.,
కర్నూలు

ASP.TIN 26 TEL.

సాక్షి

బిస్కట్లు

రుచికి సాటిలేనివి!

heros' SBC-241C TM

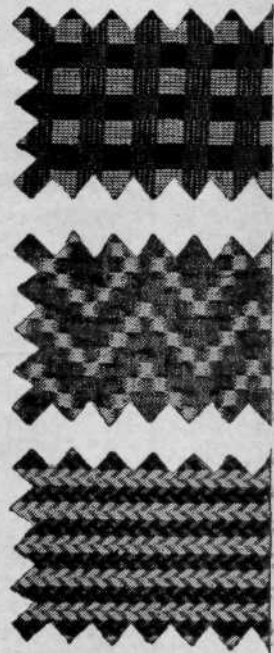
A GREAT NAME IN HANDLOOMS

AMARJOTHI
FABRICS

BEDSPREADS
FURNISHINGS
& TOWELS

MFG: AMARJOTHI FABRICS
POST BOX NO 22 KARUR.

GHRAO

జీవన్ మౌత్

రిజిస్టర్డ్ నంబరు 218726

శరీరంలోని కండరాల్లను రక్తజాలాన్ని అయిష్టత దొనరించే వాటిని అవి కొంచెం నమ్రపరుస్తాయి. ఇది నిరాధారమైన దురస్థిని తీసివేస్తుంది. దీన్ని కొంగిలించే జీవన్ మౌత్.

జీవన్ మౌత్: అద్భుతమైన బానిస... శక్తివంతమైన రక్తప్రసరణ, కండరాలను, రక్తజాలాన్ని అతివ్యవస్థగా వ్యర్థతను తగ్గించే వాటిని తీసివేస్తుంది. చివరగా శరీరాన్ని బలంగా పెంచుతుంది.

జీవన్ మౌత్ పేషెంట్ల దురస్థిని తగ్గించే వాటిని తీసివేస్తుంది. ఇది శరీరంలో కండరాలతోపాటు కొవ్వుతో కూడిన వ్యర్థాలను తీసివేస్తుంది. ఎందుకంటే నంబరు 218726 వాటిని కొవ్వుతో శరీరం వికారంగా తయారవుతుంది. జీవన్ మౌత్ పేషెంట్లను శరీర వ్యాధులను అత్యంత అవసరం. దీనివల్ల రక్తం అత్యంత పెరుగుతుంది.

జీవన్ మౌత్ బలవంతం తగ్గించే వాటిని తీసివేస్తుంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చెందిన జీవన్ మౌత్ అది ఎంతగానో తోడ్పడుతుంది. దీనికి వర్ణం లేదు.

450 గ్రాం. వెల రు. 10-00 [కటా అవుట్ రు. 3/- అదనం]

జ్యోతి హాస్పిటల్ (ఫోన్ నం. 440206)

(టా. నం. 1413) 32, చి. ఎన్. రోడ్డు, మద్రాసు - 17

డాక్టర్ డామోదరన్, M.A.I.A.D.S(Regd)

తెల్లారే లవ పుట్టినరోజు చాలామంది
స్నేహితులకు ఆహ్వానాలు అప్పుడే
పంపడమైంది. కానీ పద్మకిప్పుడు
ఒకటి పెద్ద సమస్య!

వానకాలం రోజులివి కట్టిలు యానా
వుండి మండవు ధరకూడా ఎక్కువే!

చింతిస్తూవున్న పద్మను చూసేందుకు వస్తుంది ఎదురింటి గీత

బిడ్డమునిగిపోయినా
చెంపవైచెయిపెట్టుకోన
క్యూలేదే పద్మా!
నీకు ఇప్పుడేం
విచారం?

0000

ఒకటి విచారం గీతా!
వంటకు లభించేవి
లేదీ కట్టలే! పైగా
ధరకూడా అభావం
వీం చెయ్యాలి
జాగ్రత్త పడటం లేదు!

ఓహో! ఇందుకేనా
యింత విచారం! పోతా
వెన్నపెట్టుకొనినెవ్వరికై
వెదికినట్లుంది.
"లేకో" వుండగా
ఎందుకింత విచారం

00

నీను కూడా 'లేకో' సురించి
విన్నవించి, కాని వాణి
చూడలేదు సుమా!

'లేకో' తక్కువ ధరకు లభిస్తుంది!
అతి సామర్థ్యం. సాగలేక చక్కగా
మంటుంది. అన్నిరకాల
బాస్ సామర్థ్యం. తగినట్లేది.
వంటకూడా త్వరగా ముగిస్తుంది.
రేపటి నుంచే 'లేకో'ని వాడే
వాడవ్!

గీతా, ఇంక ఇంకొక ధాను పోయినం నీ సలహాకి
చాలా కృతజ్ఞురాలి. నాకూ త్వరితగతినే సంతోషం
ఇక ఎప్పుడూ 'లేకో'నే కొనాలని
తీర్మానించుకున్నా

0000

లేకో

నైవేరి లిమిటెడ్
కార్పొరేషన్, లిమిటెడ్,
నైవేరి-1.

FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

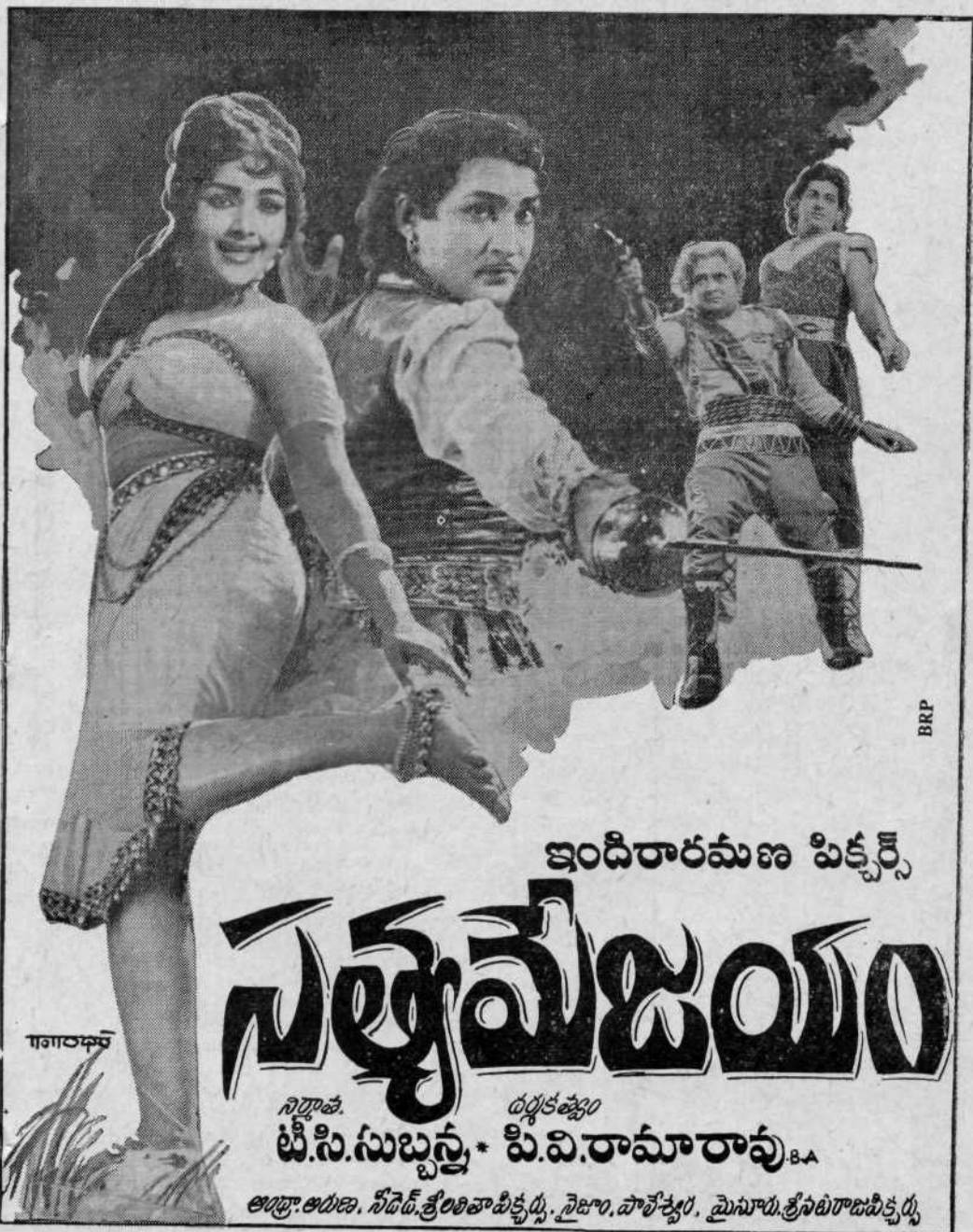
...Its B. N. K's., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.

B. N. K. PRESS PRIVATE LIMITED.

CHANDAMAMA BUILDINGS,

MADRAS-26

BRP

ఇందిరారమణ పిక్చర్స్

సవ్యసాచియం

నిర్మాత.

దర్శకత్వం

టీ.సి.సుబ్బన్న * పి.వి.రామారావు B.A

ఆలపా.ఆలపా. నేపథ్య. శ్రీనివాసాచార్యులు. నైజాం. పాశ్చాత్యుల. మైసూరు. శ్రీనివాసాచార్యులు

కనుగొనె వయస్సులోనే

అతనికి ఫోర్ హాన్స్ తో దంతసంరక్షణను నేర్పండి

దూరప్రదేశాంగురించి తెలుసుకోవాంతుకుంటే మీ బిడ్డ మిమ్ములవే ఆడుగుతాడు. మీ దగ్గర నుండి ఆహార ముఖ్య విషయాలు వేర్చుకుంటాడు. అందులో ఒకటి ఫోర్ హాన్స్ తో పరిష్కార దంతసంరక్షణ. అది ఎట్లా తన పళ్ళను కాపాడుతుందో, ఎట్లా పంటివయసును వివరిస్తుందో వేర్చుకుంటాడు.

ఒక దంతవైద్యునివే విర్మించబడ్డ యీ టూత్ పేస్టులో తీసువైన పళ్ళకు ఇగుళ్ళకు కావలసిన ప్రత్యేక మందులున్నాయి. అవి మీకు, మీ బిడ్డకు మంచిది. అందుచేత, ఇప్పుడు ఇకమందు పళ్ళ జబ్బులు రాకుండా ఎట్లా కాపాడుకోవాలో అతనికి నేర్పించండి. ప్రతి ఉదయం, రాత్రి ఫోర్ హాన్స్ వాడేటట్లు అతనిని ప్రోత్సహించండి. జీవితాంతం అవసరమైనదంతసంరక్షణ...ఇప్పుడే నేర్పించండి.

జాగు చెయ్యక ఫోర్ హాన్స్ తో దంతసంరక్షణ ఇప్పుడే నేర్పండి

"C. 1"

ఉచితం: "పళ్ళ ఇగుళ్ళను గురించి తీసుకోవలసిన శ్రద్ధ" అనే పుస్తకం. రంగుచిత్రాంశువు ఈ పుస్తకం అనేక విషయాలను తెలుపుతుంది. పది రోజుల్లో కొడుకుకుంది. (తపాలా బిళ్ళకు) 10 పై. బిళ్ళు పంపండి. ఆద్రమ: మావర్క్ వెంటర్ ఆర్ ట్రైజెరీ బ్యాంక్. పోస్టు బ్యాగు నం. 10031. కొంజాయి. 1.

పేరు.....
అడ్రసు.....
* మీకు కావలసిన రాష్ట్ర క్రింద గీతపెట్టండి: తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ, మరాఠీ, గుజరాతీ, ఉర్దూ, బెంగాలీ, అరవం, మలయాళం, కన్నడ.
ఈ పుస్తకం అతడు చదివే పుస్తకాలలోకెల్ల ముఖ్యమైనది కావచ్చు

ఫోర్ హాన్స్ టూత్ పేస్టు - ఒక దంతవైద్యుడు నిర్మించినది

CMGM-18 B TL

చందమామ

నంచాలకుడు : 'చక్రపాణి'

ఏకాలంలో నైనా శాసనాలు చేసే అధికారం కొద్ది మందికే ఉంటుంది. పూర్వ కాలం రాజు, అతని మంత్రులూ కలిసి శాసనాలు చేసేవారు. శాసనాలు ఎవరు చేసినప్పటికీ అవి ప్రజల జీవితానికి సుఖం పెంపు చేసేవిగా ఉండాలి. ఈ నీతిని మనం "తలపాగా శాసనం" అన్న హాస్యకథలో చూస్తాం.

ఈ సంచికలో ప్రచురితమైన "శక్తి మంతులు" [బేతాళకథ]కు ఆధారం శ్రీమతి చీమకుర్తి మహాలక్ష్మమ్మ పంపిన కథ.

సంపుటి 42 ఆగస్టు '67 సంచిక 2

భారత చరిత్ర

నవాబు చేత దెబ్బతిన్న ఇంగ్లీషువారు తమ పరిస్థితి అనుకూల పరచుకోవటానికి ఎత్తులు సాగించారు. వారికి బెంగాలులోని రాజకీయ పరిస్థితి బాగా తెలుసు. వారు కలకత్తా నుంచి పుల్టా చేరి, నవాబు శత్రు వర్గాలతో రాయబారాలు సాగించారు. కలకత్తాకు అధికారిగా సిరాజుద్దౌలా చేత నియమించబడిన మానిక్ చాండ్, ఓమి చాండ్, జగత్ సేత్ లాటి కోటిశ్వరులూ ఇంగ్లీషువారికి "అమ్ముడు" పోయారు; ఈ కోటిశ్వరులకు నవాబు దర్బారులో చాలా పలుకుబడి ఉన్నది. ఈ విధంగా ఇంగ్లీషువారు నవాబు కింద గోతులు తవ్వుతూనే, తమ వ్యాపారం గురించి నవాబుకు విజ్ఞాపన పత్రాలు అందజేస్తూవచ్చారు.

కలకత్తా నవాబు ఆక్రమణలోకి పోయిందని తెలియగానే మద్రాసులోని ఇంగ్లీషు వారు కలకత్తాకు సేనలను పంప నిశ్చయించారు.

ఫ్రెంచివారితో యుద్ధానికిగాను సాయుధ సైనిక, నౌకాబలాలు ఆయత్తమై ఉండనే ఉన్నాయి. క్లైవ్, అడ్మిరల్ వాట్సన్ ల నాయకత్వాన ఈ రెండు బలాలనూ ఆక్కడికి పంపటానికి నిర్ణయం జరిగింది. డిసెంబరు 14న ఈ బలాలు బెంగాలు చేరాయి.

నవాబుకు ఈ యుద్ధసన్నాహం గురించి ఏమీ తెలీదు. పుల్టన్ లోని బ్రిటిషువారు అతని వద్ద ఇంకా ప్రార్థనలు చేస్తూనే ఉన్నారు. వారికి అమ్ముడు పోయిన దర్బారు ప్రముఖులు నవాబుతో, "పాపం, వ్యాపారం చేసుకునే వాళ్ళు!" అని వారి పక్షాన మాట్లాడుతూనే ఉన్నారు.

ఇంగ్లీషు కంపెనీకి లోగడ ఉండిన హక్కులను అమలులోకి రానివ్వటమే గాక, నష్టపరిహారం కూడా చెల్లించవలసిందని వాట్సన్ 17 డిసెంబరున నవాబుకు ఉత్తరం

రాకాడు. కైపు కలకత్తా మీదికి దండెత్తాడు. కలకత్తాకు అధిపతిగా ఉండిన మానిక్ చాంద్ యుద్ధ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నట్టు అభినయిస్తూ ముర్షిదాబాదుకు పారిపోయాడు. చెప్పకోదగిన యుద్ధమేమీ జరగకుండానే కలకత్తా 1757 జనవరి 2న కైపు వశమయింది. ఇంగ్లీషువారు కలకత్తాలోని అనేక గొప్ప భవనాలను ధ్వంసం చేసి, హుగ్లీని కొల్లగొట్టారు.

ఇంత జరిగినా సిరాజుద్దౌలా కలకత్తాకు వచ్చి, ఫిబ్రవరి 9న “ఆలీనగర్ సంద్ధి” ద్వారా ఇంగ్లీషువారు అడిగినదంతా ఇచ్చేశాడు. తన కిందివాళ్ళలో విశ్వాసం నశించే, మరే కారణం చేతనో నవాబుకు ఇంగ్లీషువారితో పేచీలు పెట్టుకో వద్దనిపించింది.

ఈ సమయంలోనే యూరపులో “ఏడేళ్ల యుద్ధం” రావటమూ, భారత దేశంలోని ఫ్రెంచి, ఇంగ్లీషువారి మధ్య యుద్ధాలకు అవకాశం ఏర్పడటమూ జరిగింది. ఫ్రెంచివారి కింద ఉన్న చంద్రనగరును ఇంగ్లీషువారు జయించ గోరారు. అయితే సిరాజుద్దౌలా ఇందుకు అక్షేపణ తెలిపి, ఆలీనగరు సంద్ధి నిబంధనలకు అది విరుద్ధమన్నాడు. ఆయన తన రాజ్యంలోని ఫ్రెంచివారిని కాపాడాలన్న నిశ్చయం ప్రకటించాడు గాని,

అందుకు తగిన చర్య లేవీ తీసుకోలేదు. మార్చి 1757లో కైపు వాట్సునులు చంద్రనగరును సులువుగా జయించారు. హుగ్లీలోని ఫాజీదారయిన నందకుమార్ అనేవాడు తనకింద ఉన్న పెద్ద సేనను దూరంగా తీసుకు పోకపోతే ఇంగ్లీషువారు చంద్రనగరును గెలిచి ఉండక పోదురు. నందకుమారుడు ఇంగ్లీషువారి వద్ద లంచం పుచ్చుకుని ఉండవచ్చు. కాని నవాబు నందకుమారుకు ఇంగ్లీషువారిని నిరోధించమని ఉత్తరువు పంపలేదు.

పారిపోయి వచ్చిన ఫ్రెంచివారికి నవాబు తన దర్బారులో రక్షణ ఇచ్చాడు. ఇంగ్లీషు

వారు ఎన్ని ఆశలు చూపినా అతను ఫ్రెంచి శరణార్థులను వెళ్ళగొట్టలేదు. తాము ఫ్రెంచివారితో యుద్ధం సాగిస్తూ ఉండగా బెంగాలు నవాబు ఫ్రెంచివారి పట్ల సానుభూతి కలిగి ఉండటం తమకు క్షేమం కాదని ఇంగ్లీషువారు గ్రహించారు. అందుచేత వారు సిరాజుద్దౌలాను గద్దె దించి, మరొకణ్ణి ఆ స్థానంలో ఉంచ నిశ్చయించారు. కుట్ర జరిగింది. ఈ కుట్రలో మీర్ జాఫర్, రాయ్ దుర్లభ్—ఈ ఇద్దరూ నవాబు కింద సేనాపతులే—జగత్ సేల్ అనే కోటిశ్వరుడూ చేరారు. కానున్న నవాబు మీర్ జాఫర్. జూన్ 10 న కుట్రదారులకూ ఇంగ్లీషువారికీ ఒక ఒప్పందం జరిగింది; ఇంగ్లీషువారు సైనిక సహాయం చేస్తారు, అందుకుగాను కుట్రదారులు ఇంగ్లీషు కంపెనీకి, దాని అధికారులకూ ప్రతిఫలం ముట్ట చెబుతారు. ఓమిచాండ్ అనేవాడు కొల్లగొట్టిన సొత్తులో పెద్ద వాటా అడిగాడు.

కైపు ఒప్పందానికి మాయసకలు ఒకటి తయారుచేసి, అందులో ఓమిచాండ్ కోరిన విధంగా ఒక క్లాజు చేర్చాడు. దీనిపై వాట్సన్ సంతకం చేయ నిరాకరించగా, కైపు అతని సంతకాన్ని ఫోర్వరీ చేయించాడు.

ఫ్రెంచివారిని వెనక వేసుకుని ఇంగ్లీషువారి శత్రుత్వం సంపాదించుకున్న సిరాజుద్దౌలా, చేతులు కాలాక అకులు పట్టుకున్నట్టుగా, ద్రోహులైన తన అధికారుల సలహా పాటించి ఫ్రెంచివారిని తన ఆస్థానం నుంచి పంపెయ్య నిశ్చయించాడు. వాళ్లు వెళ్లిపోతూ, నవాబు పైన కుట్ర జరుగుతున్నదని హెచ్చరించారు. ఈ కుట్ర గురించి నవాబుకు తప్ప అందరికీ తెలుసు. అప్పుడైనా నవాబు మీర్ జాఫర్ ను బంధించినట్లయితే మిగిలిన కుట్రదారులకు హడలు పుట్టి ఉండేది. అతను మీర్ జాఫర్ చేసిన ప్రమాణాలు నమ్మి, అతన్ని సేనాపతిగా ఉంచుకుని యుద్ధయత్నాలు ఆరంభించాడు!

గారి చంద్రులు

ఒక ఊళ్లో స్థితిపరుడైన రైతుకు ఒక చక్కని కొడుకు పుట్టాడు. వాడికి చంద్రన్న అని పేరు పెట్టుకున్నారు. అయితే వాడు పెరుగుతున్న కొద్దీ విచిత్రంగా తయారవుతూ వచ్చాడు. వాడి మాటలు అయోమయంగా ఉండేవి. ఏళ్లు మీద పడుతున్న కొద్దీ వాడి “ఏచ్చి వాగుడు” హెచ్చింది.

ఒకరోజు వాడి తండ్రి వాణ్ణి మందలిస్తూ, “అలా మాట్లాడతా వేమిటిరా? అందరి లాగా మాట్లాడలేవు? ఇలా అయితే నీకెవరు పిల్ల నిస్తారు?” అన్నాడు.

“చూడు, నాన్నా, అగ్గి పొయిలో ఉన్నా కూడా పైకే పోతుంది. నీరు ఎత్తున ఉన్నా కిందికే పారుతుంది,” అన్నాడు చంద్రుడు.

“ఛీ, వెధవా! నే నొకటి చెబితే నువ్వొకటి చెబుతావు. నేను పోయిన తరవాత నీ గతి ఏమవుతుంది?” అన్నాడు తండ్రి.

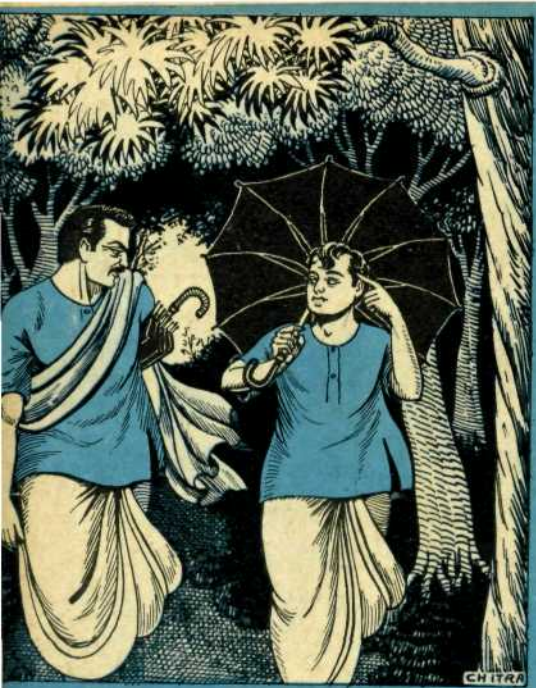
“నేనూ పోయ్యే వాణ్ణే గా? ముందు పుట్టావు గనక నువు ముందు పోతావు,” అన్నాడు చంద్రుడు.

తండ్రికి కోపం వచ్చి వాణ్ణి ఇంటి నుంచి వెళ్ళి పొమ్మన్నాడు. చంద్రుడు బట్టలు వేసుకుని, చెప్పులు తొడుక్కుని, గొడుగు తీసుకుని బయలుదేరాడు.

చంద్రన్న వెళ్లి వెళ్లి మధ్యాన్నానికి ఒక చెరువుగట్టు చేరాడు. అక్కడికి నాగేశ్వరు డనే పెద్దమనిషి వచ్చి, తాను తెచ్చిన ఆహారంమూట విప్పతూ, చంద్రుణ్ణి చూసి, “ఎవరు నువు? ఎక్కడికి పోతున్నావు?” అని అడిగాడు.

“నే నొక అనాధుణ్ణి. నా కాళ్ళెక్కడికి తీసుకుపోతే అక్కడికి పోతాను,” అన్నాడు చంద్రుడు.

“అలా అయితే మాయింటికి వచ్చి, పని చేస్తూ ఉండు,” అంటూ నాగేశ్వరుడు తన

మూటలోని ఆహారం కొంత చంద్రుడికి పెట్టి, మిగతాది తాను తిన్నాడు.

తరవాత ఇద్దరూ ఆ మాటా యీ మాటా మాట్లాడుకుంటూ నడవసాగారు.

ఒక ఆడవి వచ్చింది. చంద్రుడుగొడుగు విప్పి, ఎత్తి పట్టుకుని నడవటం చూసి, నాగేశ్వరుడు; "నీడగా ఉన్నది గదా. గొడుగు ఎత్తావేం?" అన్నాడు.

"గొడుగు వేనుకోమని నా తల చెప్పింది," అన్నాడు చంద్రుడు.

కొంతదూరం వెళ్ళాక ఒక వాగు తగిలింది. నాగేశ్వరుడు చెప్పలు తీసి చేత పట్టుకుని వాగు దాటుతూంటే చంద్రుడు

చెప్పలతోనే దీగాడు. అదేమిటంటే కాళ్ళు చెప్పాయన్నాడు.

మరి కొంతదూరం పోయాక చంద్రుడు, "ఈ దారికి నిచ్చెన కూడా ఉంటే ఎంత బాగుండును!" అన్నాడు.

"దారికి నిచ్చె నేమిటిరా, పిచ్చివాడా?" అన్నాడు నాగేశ్వరుడు.

ఈ విధంగా మాట్లాడుకుంటూ వాళ్ళు నాగేశ్వరుడి ఊరు చేరుకున్నారు. నాగేశ్వరుడు తన ఇంటి తలుపు తట్టి, "గౌరీ," అని పిలిస్తే ఒక పిల్ల వచ్చి తలుపు తెరిచి, నాగేశ్వరుడికి చెంబుతో నీళ్ళిచ్చి, మరొక మనిషి ఉండటం చూసి మరొక చెంబుతో నీళ్ళు తెచ్చి చంద్రున్న కిచ్చి మళ్ళీ వెళ్ళిపోయింది.

"ఇది కొత్త చెంబా, వాడకం లో ఉంటున్న చెంబా?" అని చంద్రు డడిగాడు.

"ఏమిటా పిచ్చి ప్రశ్న?" అన్నాడు నాగేశ్వరుడు కోపంగా.

అయిన చంద్రుణ్ణి పసారాలో కూర్చోమని, లోపలికి వెళ్ళి భార్యతో తాను వెళ్ళిన పని కాలేదని చెప్పాడు. గౌరి వంటింట్లో వంట చేస్తున్నది.

నాగేశ్వరుడు వెళ్ళిన పని గౌరికి సంబంధం చూడటం. దూరాన ఒక సంబంధం ఉన్నదంటే వెళ్ళాడు, కాని వెళ్ళిన పని సాను

కూలం కాలేదు. ఆ సంబంధం ఆయనకు నచ్చలేదు. మరేదైనా సంబంధం చూడాలి. ఆయన తన భార్యకు చంద్రుణ్ణి గురించి చెబుతూ, "ఎవడో అనాథ. అమ్మాయి పెళ్లి జరిగినదాకా చేతి సహాయం ఉంటాడు గదా అని వెంట పెట్టుకొస్తే వాడు వెర్రి బాగులవాడిలా గున్నాడు," అన్నాడు.

ఇంతలో వంట అయింది. గౌరి తన తండ్రినీ, అతిథినీ భోజనానికి పిలిచింది. ఆమె మామూలు భోజనంతో బాటు ఒకటి రెండు పిండి వంటలు కూడా చేసింది.

భోజనాలయక నాగేశ్వరుడు చంద్రునితో సహా వసారాలోకి వచ్చి కూర్చుని, "ఎలా ఉంది భోజనం?" అన్నాడు.

"నా బతుకల్లేనే ఉంది," అన్నాడు చంద్రుడు.

ఈ మాట గౌరికి వినిపించింది. ఆమె గబగబా దొడ్డి దారిన పొరుగింట్లోకి వెళ్లింది. నాగేశ్వరుడికి మాత్రం చంద్రుడి మాటకు కోపం వచ్చి, "ఇక నువ్వు దయచెయ్యి. ఈ ఇంట నీకు చోటు లేదు," అన్నాడు.

"ఋణం మిగిలి ఉంటే మీరే తీర్చు తారు," అంటూ చంద్రుని లేచి, చెప్పలు తొడుక్కుని, గొడుగు చంకన పెట్టుకుని బయలుదేరారు.

త్వరలోనే గౌరి ఒక పళ్లెంలో తాంబూలం పట్టుకొచ్చి, "ఆయన ఎక్కడ?" అని తండ్రి నడిగింది.

"దొంగ వెధవ! వెళ్లి పొమ్మన్నాను!" అంటూ తండ్రి చంద్రుడన్న మాట చెప్పాడు.

"ఆ మాటకేనా? నేనూ విన్నాను. అందులో తప్పే ముంది? తాంబూలం లేని భోజనం చచ్చు భోజనం కాదా? అందుకనే పక్క ఇంటికి పోయి తాంబూలం తెచ్చాను," అన్నది గౌరి.

"పోతూ పోతూ వాడు పొగరుగా ఏమన్నాడో తెలుసా? ఋణం మిగిలి ఉంటే మనమే తీరుస్తామట!" అన్నాడు తండ్రి.

"ఏ నాటి ఋణమో ఉండబట్టేగా, దారే పొయ్యేవాణ్ణి పిలిచి అన్నం పెట్టాం?" అన్నది గౌరి.

"నీకు తెలీదు లేవే! వాడు దారి పాడు గునా ఇంకా చాలా పిచ్చిమాటలు మాట్లాడాడు," అంటూ నాగేశ్వరుడు కూతురితో జరిగినదంతా చెప్పాడు.

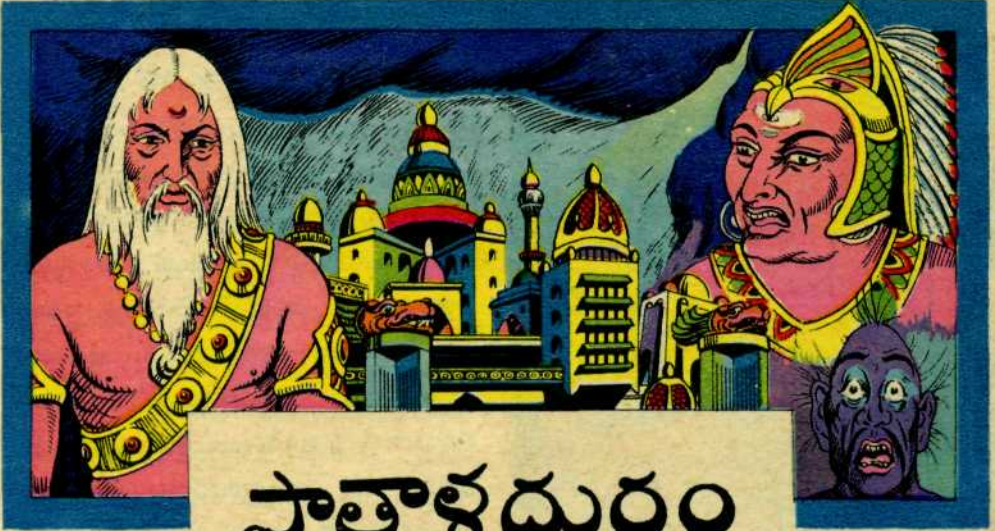
అంతా విని గౌరి, "అవి నీకర్థం కాలేదు గాని, పిచ్చిమాటలు కావు, నాన్నా," అంటూ అన్నిటికీ అర్థం చెప్పింది. కొత్త చెంబా, వాడకంలో ఉన్న చెంబా అనటంలో అతని ఉద్దేశం గౌరికి పెళ్ళయిందా, కాలేదా అని. దారికి నిచ్చిన ఉంటే బాగుంటుందంటే ఏవన్నా కథలు చెప్పకుంటూ నడిస్తే బాగుంటుందని. అతను చెప్పాలతో వాగులోకి దిగింది కాళ్ళలో నీటి అడుగున ఉండే ముళ్ళూ, రాళ్ళూ గుచ్చుకోకుండా; అడవిలో గొడుగు వేసుకున్నది, పైనుంచి ఏదీ మీద పడకుండా.

గౌరి చంద్రన్నను తిరిగి పిలిపించ నిశ్చయించింది. ఆమె తమ పనిదాన్ని ఫిలిచి, "నువ్వు వెంటనే రచ్చబండ దగ్గరికి వెళ్ళి, అక్కడి దుకాణంవాణ్ణి ఒక అణా పటపటలూ, ఒక అణా చిటచిటలూ ఇయ్యమను. నువ్వడిగే దేమిటో కొట్టువాడికి ఎవడు చెబుతాడో వాణ్ణి పేరడుగు. పేరు చంద్రు డని అతను చెబితే వెంట బెట్టుకురా," అన్నది. పనిమనిషి కొట్టు దగ్గరికి వెళ్ళి, "ఒక అణా పటపటలూ, ఒక అణా చిటచిటలూ ఇయ్యి," అన్నది.

"అవేమిటి? సరిగా చెప్పు," అన్నాడు కొట్టువాడు.

"ఒక అణా అవాలూ, ఒక అణా వేరు శనక్కాయలూ కావాలిటయ్యా!" అన్నాడు అక్కడే ఉన్న చంద్రుడు. పనిమనిషి అతని పే రడిగి, వెంట తీసుకు వచ్చింది. గౌరికి అతని మీద మనస్సు నిలిచిందని తెలిసి, నాగేశ్వరుడు వారిద్దరికీ పెళ్ళి చేసేశాడు.

పాతాళదుర్గం

16

[ధూమకుడూ వాళ్ళు, రాక్షసుల కనుగప్పి కొండల కేసి పరిగెత్తారు. అక్కడ వారి కొక జలపాతం కనిపించింది. సోమకుడు దాహం తీర్చుకునేందుకు పోగానే, నీటి ధార కట్టుబడిపోయి, అక్కడ నిలువెత్తు ద్వారం కంటబడింది. వాళ్ళు దాన్ని సమీపించగానే అది తెరుచుకున్నది. లోపల అగ్నిజ్వాలలు లేస్తున్నవి. తరవాత—]

గుహలోని అగ్నిజ్వాలలను చూస్తూనే, ధూమకుడు ద్వారం వద్ద ఆగిపోయాడు. సోమకుడూ, విరూపుడూ తమతమ ఆయుధాలను చేతికి తీసుకున్నారు. విరూపుడి భుజం మీద వున్న నల్లగరుడపక్షి రెక్కలు తపతపలాడిస్తూ ఎగిరిపోయేందుకు ప్రయత్నించింది.

"కాలశంఖం మాంత్రికదేవ ఎక్కడ? జలపాతం మంత్రించినట్టు కట్టుబడి

పోయిందేం? ఈ మంట లేమిటి? ఇందులో ఏమన్నా మోసం లేదు కదా?" అంటూ విరూపుడు ఒకడుగు ముందుకు వేసి, ధూమకుడి భుజం మీదుగా గుహ లోపలికి తొంగిచూశాడు.

"ఎవరది! ఆటవికనాయకుడు విరూపుడా?" అన్న ప్రశ్నతోపాటు, జ్వాలల వెనక కాలశంఖం మాంత్రికుడి రూపం ప్రత్యక్షమయింది.

'చందమామ'

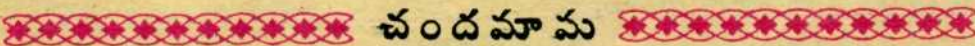
కాలశంఖర మాంత్రికుడితో స్నేహం కలవటానికి యిదే మంచి తరుణం అనిపించింది, ధూమకుడికి. అతడు ముందు కొక అడుగువేసి మాంత్రికుడికి నమస్కరిస్తూ, “మహామాంత్రికా! ఆ కొండ ప్రాంతంలో చీకటిమాటున ఎవరెవరో తెలియని స్థితిలో పెద్ద పొరపాటు జరిగిపోయింది. అందుకు నా తరపున, నా అనుచరుడు సోమకుడి తరపున క్షమాపణ కోరుతున్నాను. ఇదుగో, మీ మంత్రదండం! దీని సహాయంతోనే, ఎన్నో అపదలు గడిచి మే మిక్కడికి రాగలిగాం,” అన్నాడు.

విరూపుడు రెండు చేతులూ ఎత్తి మాంత్రికుడికి నమస్కరిస్తూ గుహద్వారం దగ్గరే సాగిలపడ్డాడు.

మాంత్రికుడు చిరునవ్వు నవ్వి ద్వారం దగ్గరకు వచ్చి, విరూపుణ్ణి దీవిస్తున్నట్టు చేసి, “ఈ యిద్దరూ ఎవరు?” అని ఆశ్చర్యపడుతున్నవాడిలా ప్రశ్నించి, విరూపుడు లేచి జవాబిచ్చేంతలో, “మీరు కదంబదేశపౌరులు కదా? మీ రాజు ఉగ్ర సేనుడు ఎలా వున్నాడు? మీ రాజ్య సరిహద్దుల్లోని కొండ దగ్గర అంత గురిగా నా ముంజేతిలో బాణం కొట్టిన వాళ్ళెవరు, మీ యిద్దరో?” అని ప్రశ్నించాడు.

కాలశంఖర మాంత్రికుడు మంత్రదండాన్ని అందుకుని, కళ్ళు కద్దుకుని, “గతాన్నంతా మరిచిపోదాం. ఇప్పుడు జరగవలసిన కర్మకాండ చాలా వున్నది. మీరు గుహలోకి వచ్చేయండి,” అన్నాడు.

ధూమకుడూ వాళ్ళు గుహలోకి అడుగు పెట్టారు. ఆ వెంటనే గుహద్వారాన్ని రాతి పలక మూసేసింది. తిరిగి ఎప్పటిలాగా జలపాతం పెద్ద ధ్వనితో ద్వారాన్ని కప్పివేస్తూ ప్రవహించ సాగింది. మాంత్రికుడు అగ్ని జ్వాలలున్న గుహ నుంచి మరొక గుహలోకి దారి తీశాడు. అక్కడ పై నుంచి వెలుగు బాగా ప్రసరిస్తున్నది. ఆ గుహలో నుంచి

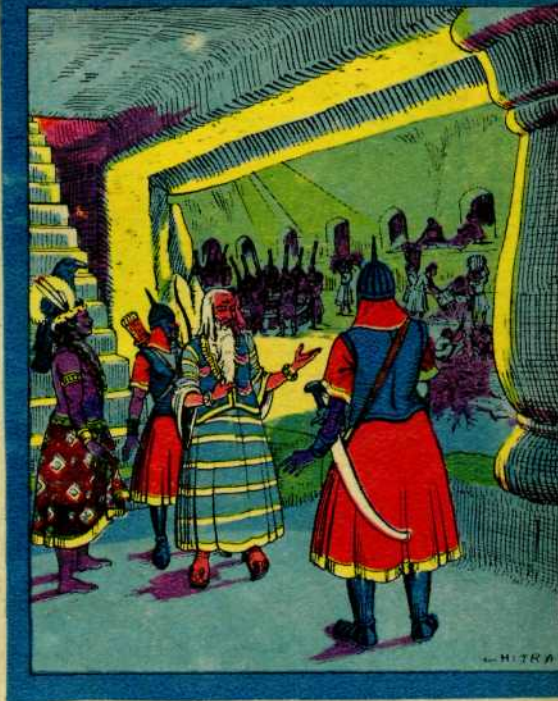

ఏటవాలుగా భూగర్భంలోకి ఒక దారి పున్నది. దాని వెంట మాంత్రికుడు ధూమకుడూ వాళ్ళను దిగువకు తీసుకుపోయాడు.

అక్కడ నేల సమతలంగా వున్నది. మనుషులు నివసించటానికి అనువుగా, కొండరాతిలో కొన్ని గదులు ఏర్పాటు చేయబడినై. వాటి ముందున్న అవరణలో కొందరు రకరకాల పరికరాలతో పనులు చేస్తున్నారు. పెద్దపెద్ద రోళ్ళల్లో కొందరు ఆకులూ, చెట్లవేళ్ళూ వేసి రోకళ్ళతో దంచుతున్నారు. మరికొందరు ఆ దంచిన దినుసుల్ని పోగుచేసి తెచ్చి చాపల మీద ఆరబెడుతున్నారు.

కాలశంబర మాంత్రికుడు వెనుదిరిగి తన వెంట వున్నవాళ్ళ కేసి చిరునవ్వు నవ్వుతూ చూసి, "ఇదంతా ఏమిటని మీకు అశ్చర్యం కలుగుతున్నది గదా?" అని అడిగాడు. అవునన్నట్టు ధూమకుడు తలాడించాడు.

"ఈ పనులు చేసేవాళ్ళంతా కుంతల దేశ మంత్రి గంగాధరుడు పంపినవాళ్ళు. వీళ్ళ నాయకుడు భద్రుడు మరికొందరితో కలిసి కొండ పైకి వెళ్ళాడు. యిప్పుడు మనం వున్నది, కొండగర్భం. మహాకలి రాక్షసుడిది పాతాళదుర్గం అయితే, మనది

కొండగర్భదుర్గం. ఆ దుర్గార్ధుణ్ణి దుర్గంతో పాటు సర్వనాశనం చేయటానికి ఏర్పాట్లు పూర్తి అవుతున్నవి," అన్నాడు కాలశంబర మాంత్రికుడు.

"భద్రుడు మీరున్న చోటుకు ఎలా రాగలిగాడు?" అని ప్రశ్నించాడు ధూమకుడు ఎంతో అశ్చర్యపడుతూ.

"ఇక్కడి కతను చుట్టుదారిన వచ్చాడు, మీరు నానాకష్టాలూ పడి దగ్గిర దారిన వచ్చారు. మీకు అరణ్యంలో విరూపుడి ఆటవికులు సహాయం చేసినట్టే, అతడికి మరికొందరు సహాయపడారు," అన్నాడు కాలశంబరుడు.

“ఈ ఓషధులన్నీ ఏమిటి కాలశంబర దొరా?” అని అడిగాడు విరూపుడు.

“రాక్షససంహారానికి ఉపయోగించే ఆయుధాల్లో యివి ముఖ్యమైనవి. నువ్వాట వికుడివి కదా? ఒక్కొక్క ఆకులో, ఒక్కొక్క వేరులో ఎంతటి ప్రాణదాన దహన శక్తులుంటవో నీకు తెలియండి కాదు,” అన్నాడు మాంత్రికుడు.

అప్పటివరకూ ఒక ప్రశ్న అడుగుదామని ఉగ్గబట్టుకూచున్న ధూమకుడు, మాంత్రికుణ్ణి, “మహామాంత్రికా! రాకుమారి కాంతిసేన క్షేమమా?” అని అడిగాడు.

“క్షేమమే. మంత్రి గంగాధరుడి కొడుకు శశికాంతుడి క్షేమసమాచారాలడగవేం? అతడి గాయాలకు మందు మంత్రాలు ప్రయోగించి నయం చేశాను. కాని, అరణ్యంలో, గూడేల పైకి మనుషుల వేటకై వచ్చిన రాక్షసబంట్ల చేతిలో అతడు చిక్కిపోయాడు, నేను తప్పించుకో గలిగాను. అతడిప్పుడు కాంతిసేనతో పాటు మహాకలిరాక్షసుడి చెరలో వున్నాడు. చెరలో వున్న ఆ యిద్దరూ ఒకర్నొకరు గాఢంగా ప్రేమించుకున్నారుట... యిదేదో నా కేమాత్రం అర్థంకాని సంగతనుకో...” అంటూ మాంత్రికుడు, విరూపుడి కేసి తలతిప్పి కనుబొమలు ఎగరవేశాడు.

ఒక క్షణకాలం నిశ్శబ్దం. మహాకలిని హత మార్చటానికి మాంత్రికుడు వేసిన పథకం ఏమిటో ధూమకుడికి అంతు పట్టలేదు. అతడి దృష్టిలో అందుకు రెండే రెండు మార్గాలున్నవి. ఒకటి: పెద్ద సైన్యంతో వచ్చి అతణ్ణి యుద్ధంలో ఓడించటం. రెండు: ఏదో కుతంత్రంపన్ని అతన్ని ఒంటరిగా దొరక పుచ్చుకుని హతమార్చటం.

ధూమకు డిలా ఆలోచించి మాంత్రికుణ్ణి ఏదో అడగబోయేంతలో, కొండ పైకి

పోయేందుకున్న మెట్లమించి యిద్దరు యువకులు కుప్పించి దూకుతూ అక్కడికి వచ్చారు. ఇద్దరూ జంతుచర్మాలు ధరించి వున్నారు. నడుం నుంచి పొడవాటి కత్తులు వేల్చుతున్నవి.

వాళ్ళు ధూమకుడూ అతడి అనుచరుల్ని చూస్తూనే, ఎవరు వీళ్ళు? అన్నట్టుగా మాంత్రికుడి కేసి చూశారు. మాంత్రికుడు తల పంకిస్తూ, “భద్రా! నీవు చెప్పదలిచిందేదో చెప్పవచ్చు. వీళ్ళు మన మిత్రులే, కదంబదేశపౌరులు. రాకుమారి కాంతిసేన రక్షణకై వచ్చారు,” అన్నాడు.

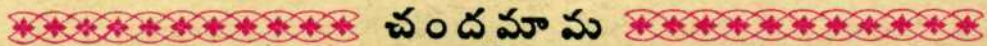
“రాకుమారి రక్షణ రాక్షసులే చూస్తున్నారు. మనం రక్షించవలసింది శశికాంతుణ్ణి. వాళ్ళు మహాకలిరాక్షసుడి తండ్రి శతవర్ధంతికి ఏర్పాట్లన్నీ పూర్తి చేస్తున్నారు. రేపు మధ్యాహ్నం ఒంటి గంట వేళ ఆ తంతు ప్రారంభమవుతుంది, శశికాంతుడి శిరశ్చేదంతో అది ముగుస్తుంది,” అన్నాడు భద్రుడు.

“నా తండ్రిని చంపినంత తేల్గిగా మహాకలి శశికాంతుణ్ణి చంపలేడు. రేపు సూర్యాస్తమయం లోపల దండకారణ్యంలో రాక్షస కీటకం అనేది-లేకుండా చేయబోతున్నాను. నా తండ్రి హత్యకు ప్రతీకారం చేసే తీరు

తాను. పదండి, ఆ దుర్మార్గుడి ప్రయత్నాలేమిటో నేనూ స్వయంగా చూస్తాను,” అంటూ కాలశంఖర మాంత్రికుడు కాళ్ళతో నేలను గట్టిగా తాటించి, వళ్ళు కొరుకుతూ బయలుదేరాడు.

కొండగర్భంలో వున్న రహస్యమార్గాల వెంట ఒక అర గంట కాలం నడిచి అందరూ ఒక శిఖరప్రాంతాన్ని చేరారు. ఆ శిఖరం మీద మహావృక్షాలేన్నో వున్నవి. వాటి నిండా అల్లిబిల్లిగా అడవితీగలు అల్లుకుని వున్నవి. మాంత్రికుడు నిశ్శబ్దంగా ముందుకుపోయి గుబురుగా వున్న ఒక చెట్టు ఆకులను మెల్లిగా పక్కలకు తొలి

గించి దిగువకు చూశాడు. అతడికి పాతాళ దుర్గం, అందులోని భవనాలూ, వాటి ముందున్న మైదానప్రదేశం, అందులో వంటలూ వార్చులకూ, వినోదాలకూ రాక్షసులు చేస్తున్న ఏర్పాట్లూ కనిపించినై.

కాలశంఖర మాంత్రికుడు కొంచెంసేపు కన్నార్పకుండా వాటి కేసి చూసి, తరవాత తలతిప్పి, ధూమకుడూ అతడి అనుచరుల్ని దగ్గిరకు రావలసిందిగా సంజ్ఞ చేశాడు. వాళ్ళు నిశ్శబ్దంగా అతడి దగ్గిరకు వెళ్ళారు. మాంత్రికుడు వాళ్ళకు పాతాళ దుర్గం చూపించాడు. ఆ దుర్గం మీద సూటిగా సూర్యకాంతి ప్రసరించటం లేదు.

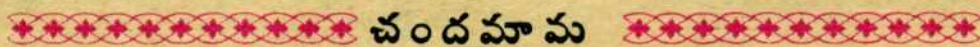

కాని ఏదో చీకటి వెలుగు కాని సంధ్యా కాంతిలాంటిది ఆ దుర్గ ప్రదేశాన్నంతా ఆవరించి వున్నది.

“ఇదా పాతాళ దుర్గం! యిక్కడా ఆ క్రూరుడు మహాకలి నివసించేది!” అన్నాడు ధూమకుడు.

“అవును. కాని రేపు సూర్యాస్తమయంతో వాడి దుర్గం, వాడూ కూడా మట్టిలో కలిసిపోతారు, నా తండ్రి ఆత్మకు కాంతి కలుగుతుంది. ఇంతకాలంగా ఈ కార్యం ఒంటరిగానే సాధించాలన్న మూర్ఖపు పట్టుదలలో వుండిపోయాను. ఎంత గొప్ప మాంత్రికుడి కయినా అది సాధ్యంకాని పని. కేవలం మంత్రంతో అయ్యేది కాదు, తంత్రం కూడా ప్రయోగించాలి. అందుకు భద్రుడు నా కెంతగానో తోడ్పడ్డాడు,” అన్నాడు కాలశంఖర మాంత్రికుడు.

ఆ తరవాత అందరూ అక్కణ్ణించి వెనుదిరిగారు. మాంత్రికుడు ముందుండి దారి తీస్తూ, లోగడ వచ్చిన మార్గాన కాకుండా మరోదారిన నడవసాగాడు. ఓపావు గంట అలా నడిచి అతడు ఒక పెద్ద చెట్టుబోదెను సమీపించి, దాని మీద గుప్పెటతో బలంగా నొక్కాడు. చెట్టుబోదెలో మనిషి దూరి, అవ

తలికి పోవటానికి వీలయినంత పెద్ద కంఠ ఏర్పడింది.

మాంత్రికుడు ఆ కంఠలో నుంచి అవ తలికి చూసి, ధూమకుడూ వాళ్ళను దగ్గి రకు రమ్మని పిలిచాడు. ధూమకుడు ఆ కంఠలోంచి చూస్తూనే అదిరిపడ్డాడు. అతడికి కలలో కూడా ఊహించని ఒక వింత దృశ్యం కళ్ళబడింది.

అది ఒక పెద్ద సరోవరం. దాని ఒడ్డు నున్న ఒక చెట్టు కింద కుంభీరుడు కూర్చుని వున్నాడు. అతడికి అల్లంత దూరంలో రాజకుమారి కాంతిసేన, మరొక భిల్లస్తీతో కలిసి సరోవరతీరం వెంట విహరిస్తున్నది.

“కాంతిసేన! కాంతిసేన!” అంటూ ధూమకుడు పెద్దగా కేకపెట్టబోయి తమాయింతుకున్నాడు. అతడు కాలశంబుడి కేసి తిరిగి, “రాకుమారి క్షేమంగానే వున్నది. ఆ చెట్టు కింది రాక్షసుడు ఆమెను

రాజప్రాసాదం నుంచి ఎత్తుకుపోయిన కుంభీరుడే కదా? రాకుమారి వెంట వున్న ఆ స్త్రీ ఎవరు?” అన్నాడు.

“ఆ అడవి భిల్లనాయకుడు పులిందుడి పడుచు పదో పెళ్ళాం, సందేహం లేదు,” అన్నాడు విరూపుడు.

“పులిందుడి పెళ్ళామా? ఈ సంగతి నాకు తెలియదే. తాను కన్యసననీ, మహా కలిరాక్షసుడు, రాకుమారి కాంతిసేనతో పాటు తననూ పెళ్ళాడబోతున్నాడనీ, తాను పాతాళదుర్గ పట్టమహిషిననీ అందరితో చెప్పకుంటున్నది,” అన్నాడు కాలశంబర మాంత్రికుడు.

ధూమకు డా మాటలకు ఏదో జవాబు చెప్పబోయేంతలో, కుంభీరుడు చుట్టూ ఓమారు కలయ చూసి, చప్పున లేచి నిలబడి, రాతిగదను భుజాన పెట్టుకుని, చెట్టు బోదె కేసి పెద్దపెద్ద అంగలు వేస్తూ రాసాగాడు.

—(ఇంకా వుంది)

శక్తిమంతులు

వినుగు చెందని విక్రమార్కుడు చెట్టు పద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నిన్ను చూస్తుంటే నా కొక అనుమానం కలుగుతున్నది. పూర్వం విక్రమదేశాన్ని పాలించిన మహేంద్రమహారాజు కొడుకు జయంతుడి లాగే నువ్వు కూడా హినుల సంపర్కం వల్ల ఈ హేయమైన పని మీద వేసుకున్నా పనిపిస్తున్నది. నీకు రాజకుమారుడైన జయంతుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా విను," అంటూ ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు :

మహేంద్రుడు విక్రమరాజ్యాన్ని ఏలి నప్పుడు ప్రజలు సుఖంగానే బతికారు కాని, రాజధానిలో అపూర్వమైన తెలివితేటలు ప్రదర్శించే దొంగలు కొందరుండేవారు.

బేతాళ కథలు

ధనికులకు వాళ్ళంటే సింహస్వప్నంగా ఉండేది. మామూలు ప్రజలు వాళ్ళను గురించి అసాధారణమైన కట్టుకథలు కూడా చెప్పుకునేవారు.

మహేంద్రుడి కొడుకు జయంతుడు చాలా తెలివైనవాడు. మంచి ధైర్యసాహసాలు కలవాడు. అతను కూడా తమ నగరంలోని దొంగలను గురించి ఎన్నో కథలు విన్నాడు. అందరూ అనుకున్నట్టుగా ఆ దొంగలు అమానుషశక్తులు గలవాళ్ళని అతను నమ్మలేదు, కాని వాళ్ళకు గల నిజమైన శక్తులేవో తెలుసుకోవాలని అతనికి చాలా ఆభిలాషగా ఉండేది. ఏదోవిధంగా ఆ దొంగ

లతో పరిచయం చేసుకోవాలని కూడా అతనికి ఆసక్తి ఉండేది.

అందుచేత జయంతుడు ఒక అమావాస్య రాత్రి నల్లని బట్టలు ధరించి, ఊరంతా మాటుమణిగాక, వీధుల వెంబడి దొంగలాగా నక్కుతూ కదలసాగాడు. అత సలా కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి అకస్మాత్తుగా ఒక నల్లని ఆకారం అతని ఎదట ప్రత్యక్షమై, “ఎవరు నువ్వు?” అని అడిగింది.

“నేను దొంగను,” అన్నాడు జయంతుడు చిన్నగొంతుతో.

“నేను గజదొంగను. నాతో రా!” అన్నాడు మొదటి వ్యక్తి.

ఇద్దరూ కలిసి కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి మరి ఇద్దరు వారిని కలిశారు. గజదొంగ జయంతుణ్ణి వాళ్ళకు పరిచయం చేసి, “మన జాతివాడే. ఇంకా వయసూ, అనుభవమూ ఉన్నట్టు లేవు,” అన్నాడు.

“కుర్రాడా, దొంగతనం తేలిక పని కాదు. దొంగవుగా పైకి రావాలంటే మా కున్నట్టుగా నీ కూడా ఏదో ఒక ప్రత్యేక శక్తి ఉండాలి,” అన్నాడు కొత్త దొంగలలో ఒకడు.

“మీ కున్న ప్రత్యేక శక్తులేమిటి?” అని జయంతుడు దొంగలను అడిగాడు.

“కుక్క మొరిగితే అదెందుకు మొరిగేదీ నేను చెప్పగలను,” అన్నాడు ఒక దొంగ.

“చేతికర్రను నేలకు తాటించి భూమి అడుగున ఏమి పాతిపెట్టి ఉన్నదీ చెప్పగలను,” అన్నాడు రెండో దొంగ.

“ఒకసారి చూసిన మనిషిని ఏ వేషంలో ఉన్నా నేను మళ్ళీ పోల్చగలను,” అన్నాడు మూడోవాడు.

వాళ్ళు ముగ్గురూ తమ శక్తులు బయట పెట్టాక జయంతుడు కూడా ఏదో ఒకటి చెప్పవలసి వచ్చింది. అందుచేత అతను, “నాకూ శక్తి ఉన్నది. ఎవరు ఎటువంటి చిక్కలో ఉన్నా నేను వారిని కాపాడగలను,” అన్నాడు.

ఈ మాట విని దొంగలు పరమానందం చెంది, “ఆ మాట నిజమైతే నువ్వే మాకు నాయకుడివి. నీ శక్తి ముందు మా శక్తు లేపాటి?” అన్నారు.

“మీకు గల శక్తులు చెప్పారు బాగానే ఉన్నది గాని, చూసి సంతోషించాలని నా కోరిక,” అన్నాడు జయంతుడు.

“అదెంత భాగ్యం? అవి మాకు అడుగడుగునా అవసరమే. దొంగతనానికి ఎటు పోదామో నువ్వే చెప్పు. మా శక్తులు నీకే తెలుస్తాయి,” అన్నారు దొంగలు.

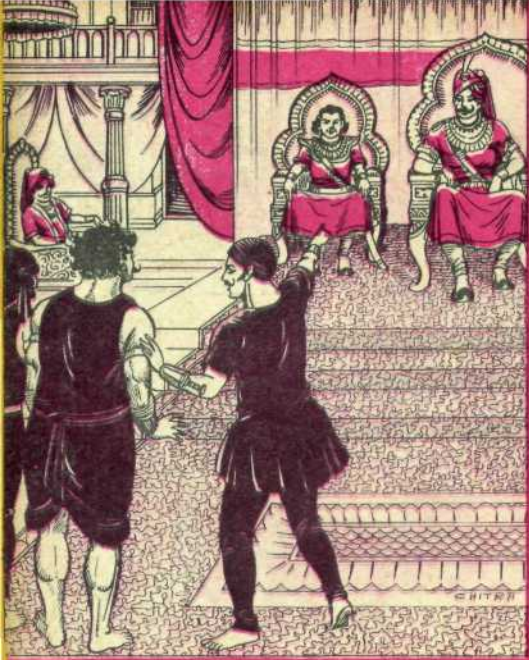

“మళ్ళీ చిన్న చోట్లకు దేనికి? రాజభవనానికే పోదాం,” అన్నాడు జయంతుడు.

నలుగురూ కలిసి రాజభవనం వెనక ప్రాంతానికి వెళ్లి, ప్రహరీగోడ మీదుగా ఉద్యానవనంలోకి దిగారు. అంతలో నే కుక్క మొరిగింది.

“అది మనని చూసి మొరగలేదు. తన యజమానిని చూసి మొరిగింది,” అన్నాడు ఒక దొంగ.

మరొక దొంగ ఉద్యానవనంలో కర్రతో అక్కడక్కడా నేల మీద కొట్టి, “నిలువు లోతున ఒక సొరంగం ఉన్నది. మనం దానిలోకి గుంట తవ్వితే ఆ సొరంగం కుండా

రాజభవనంలోకి నిరపాయంగా ప్రవేశించవచ్చు,” అన్నాడు.

తోటలో తవ్వేపరికరా లుంటాయి. వాటి కోసం వెతుకుతూ ముగ్గురు దొంగలూ మూడు పక్కలా వెళ్ళగానే జయంతుడు పహరావాళ్ళ దగ్గరికి వెళ్ళి, తన ముఖం వారిని చూడనిచ్చి, “తోటలో ముగ్గురు గజ దొంగ లున్నారు. వెళ్ళి పట్టుకోండి,” అని చెప్పి, తన వారిన తాను భవనంలోని శయ్యాగారానికి పోయి సుఖంగా పడుకుని నిద్రపోయాడు.

ఆ రాత్రి ముగ్గురు గజదొంగలూ పట్టు పడ్డారు. మర్నాడు రాజసభలో వారి విచా

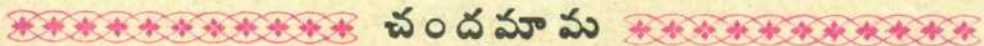

రణ జరిగింది. నగరంలోని గజదొంగలు పట్టు పడ్డారని వినగానే వాళ్ళను చూడటానికి జనం తండోపతండాలుగా వచ్చారు. వాళ్ళ విచారణ ప్రారంభం కాక ముందే జయంతుడు యువరాజు దుస్తులు ధరించి రాజుగారి సమీపంలో కూర్చున్నాడు.

దొంగలను బంధించి రాజుగారి ఎడటికి తెచ్చారు. వాళ్ళ ముగ్గురి ముఖాలూ కోపంతోనూ, విచారంతోనూ నిండి ఉన్నాయి. అంతలోనే వారిలో ఒకడు తల ఎత్తి చూసి, జయంతుణ్ణి గుర్తించి, అందరికీ వినపడేలాగా మిగిలినవాళ్ళతో, “మనవాడు రాజుగారి పక్కనే ఉన్నాడు. మన కేమీ భయం లేదు,” అన్నాడు. ముగ్గురు దొంగలూ జయంతుడి కేసి సంతోషంగా చూశారు.

జయంతుడు తండ్రి కేసి తిరిగి, “వాళ్ళు నా స్నేహితులు. వాళ్ళను వదిలి పెట్టేయండి,” అన్నాడు. రాజుగారు ఒక క్షణం పాటు కొడుకు కేసి వింతగా చూసి, దొంగలను విడిచి పుచ్చమని తన భటులను ఆజ్ఞాపించాడు. దొంగలు జయంతుడికీ, రాజుగారికీ సమస్కారం చేసి తమ దారిన తాము వెళ్ళిపోయారు.

బేతాళు డీకథ చెప్పి, “రాజా, నా కొక సందేహం. జయంతుడు అలాటి గజదొంగ

లను ఎందుకు చెయ్యదాటి పోనిచ్చాడు? దొంగలను పట్టి శిక్షించటం రాజపుత్రుడి ధర్మం కద? ఆధర్మాన్ని ఎందుకు పాటించ లేదు? పైపెచ్చు ఆ దొంగలు తన మిత్రు లని తండ్రికి ఏమని చెప్పాడు? ఇది దొంగల సంపర్కం వల్ల అతనిలో ఏర్పడిన హీనతా భావలక్షణమా? లేక ఇందుకు మరో కారణం ఉన్నదా? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయావో నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, “ఈ సంఘటనలో దొంగల విచారణా, శిక్ష అన్న ప్రశ్నే లేదు. దొంగలను ఎందుకుగాను శిక్షిస్తారు? వాళ్లు ఏ దొంగతనమూ చెయ్యనే లేదెంకా. వాళ్ళను పట్టుకుని ఖైదు చేయించటమే జయంతుడి ఆభిప్రాయమైతే అతను ఆ రోజు సభకు రానవసరం లేదు. ముగ్గురు గజదొంగల శక్తులూ పరీక్షకు వచ్చాయి. ఇద్దరి శక్తులు జయంతుడి ఎడటనే రుజు

వయాయి. మూడోవాడి శక్తి, జయంతుడి శక్తి రుజువు కావలసి ఉన్నది. అ పరీక్ష పూర్తి కావటానికే జయంతుడు కాపలా వాళ్ళకు దొంగలను పట్టి ఇచ్చాడు. దొంగలను రాజభవనానికి తెచ్చినది తానే అయి ఉండీ, వారిని తానే కాపలావాళ్ళకు పట్టి ఇచ్చి ఉండీ కూడా అతను సుఖంగా నిద్ర పోయాడంటే అతని అంతరాత్మలో దురుద్దేశం లేనట్టు స్పష్టమవుతున్నది. రాజసభలో మూడో గజదొంగ జయంతుణ్ణి పోల్చుటమే గాక, అతను తమకు సహాయపడతాడన్న విశ్వాసం కూడా చూపాడు. కనకనే జయంతుడు తన తండ్రితో ఆ దొంగలు తన స్నేహితులని చెప్పుకున్నాడు. అన్ని విధాలా జయంతుడి ప్రవర్తనా, బుద్ధిసూక్ష్మతా కొనియాడ దగినవి,” అన్నాడు.

రాజు కీ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. (కల్పితం)

ఇద్దరు వేటగాళ్లు

ఒక ఊళ్లో శరభయ్య అనే వేటగాడుండే వాడు. అతను గొప్ప ఇంటివాడు. అందు చేత తాను తరచుగా వేటకు పోతూ, గవరన్న అనే పేద ఇంటివాడిని వెంటపెట్టుకు పోతుండేవాడు.

గవరన్నకు కూడా వేటయందు ఆసక్తి హెచ్చు. వేటకు కావలసిన పనులన్నీ గవరన్నే చేసేవాడు. శరభయ్య చేసేదల్లా గవరన్నను అది చెయ్యి, ఇది చెయ్యి అని పురమాయిస్తూ, తొందర పెట్టటమే.

వేటలో దొరికిన వాటిని ఇద్దరూ పంచుకునేవారు. పెద్ద వాటా తాను తీసుకుని, గునుస్తూ, జాలితలిచి యిచ్చినట్టుగా శరభయ్య కొద్దిపాటి వాటాను గవరన్నకు యిస్తూండేవాడు.

ఒకనాడు గవరన్నను వెంట బెట్టుకుని శరభయ్య అడవికి వెళ్ళాడు. శరభయ్య ఒక చెట్టుకింద విక్రాంతి తీసుకుంటూ ఉంటే

గవరన్న ఒకచోట పెద్ద గొయ్యి తీసి దానిలో కొమ్మలూ అవీ వేసి, పైన ఆకులూ, గడ్డి కప్పి, మాటు తయారుచేశాడు. తరవాత ఇద్దరూ తిరిగి వచ్చేశారు.

మర్నాడు ఉదయం వాళ్లు అక్కడికి వెళ్ళి చూసేసరికి, వాళ్లు వేసిన మాటులో ఒక చెవులపిల్లి పడి ఉన్నది.

“ఇందులో నీకు భాగం ఇస్తే మాత్రం నీకేం వస్తుంది? చచ్చు చెవులపిల్లి! అందు చేత దీన్ని నేనే తీసుకుంటాను,” అన్నాడు శరభయ్య గవరన్నతో.

“మీరే తీసుకోండి. రేపు ఏ దుప్పిగాని పడవచ్చు. దాన్ని నేను తీసుకుంటాను,” అన్నాడు గవరన్న.

“అలాగయేట్టుంటే పోనీ ఈ చెవులపిల్లిని నువ్వే ఉంచుకో. రేపు పడేదాన్ని నేను తీసుకుంటాను,” అని శరభయ్య చెవులపిల్లిని గవరన్న కిచ్చేశాడు.

గవరన్న మాటు మీద ఆకులూ గడ్డి సరి చేసినాక ఇద్దరూ వుత్సాహంగా ఇళ్ళకు వెళ్ళిపోయారు.

ఆ మర్నాడు వాళ్లు వచ్చి చూసేసరికి మాటులో నిజంగానే ఒక దుప్పి పడి ఉన్నది. "ఇవాళ నా వంతు. ఈ దుప్పిని నేను తీసుకుంటాను," అన్నాడు శరభయ్య సంతోషంగా.

"మీరే తీసుకోండి. రేపు ఎనుము పడ వచ్చు. నేను దాన్ని తీసుకుంటాను," అన్నాడు గవరన్న.

శరభయ్య సంతోషమంతా ఇగిరి పోయింది.

"పోనీ ఈ దుప్పిని కూడా నువ్వే తీసుకో. రేపు పడేది నా వంతు కింద తీసుకుంటాను," అన్నాడు శరభయ్య.

ఆ మరుసటి రోజు నిజంగానే మాటులో బలిసిన ఎనుబోతు పడింది. శరభయ్య అనందానికి మేర లేదు.

"దీన్ని నేను తీసుకుంటాను. ఇవాళ నా వంతు కద," అన్నా డతను.

"ఈ ఎనుబోతును మీరే ఉంచండి. రేపు నా వంతుకు ఏనుగే పడవచ్చు. మీరు సమ్ముతారో లేదో, ఏనుగు కోసం ఎంత కాలంగా ఆశ పెట్టుకుని ఉన్నానని!" అన్నాడు గవరన్న.

"నాక్కూడా ఏనుగే కావాలి. ఇవాళ వంతు కూడా నువ్వే తీసుకో. రేపు నా వంతుకు ఏనుగు పడితే నేను తీసుకుంటాను," అన్నాడు శరభయ్య.

ఆ మర్నాడు వాళ్ళు వెళ్ళి చూసేసరికి మాటులో నిజంగా ఏనుగే పడి ఉన్నది. శరభయ్య అనందం చెప్ప నలవి కాదు. అతడు చిన్నకేక వేసి మాటులోకి గెంతి నంత పనిచేశాడు.

"చూశావా, గవరన్నా? తెలివంటే నాదే తెలివి! వరసగా మూడు రోజులు నీకు వంతు యిచ్చి నేను ఏనుగును సంపాదించు కున్నాను. దీని దంతాలే చేస్తాయి ఎంతైనా!" అన్నా డతను గవరన్నతో.

"ఈ ఏనుగును తప్పక మీరే ఉంచుకోండి. అప్పుడే గాడ్పు ఆరంభమవుతున్నది. రేపు ఈ గోతి నిండా వెలలేని ఆకులు పడతాయి. వాటిని నాకు పదిలెయ్యండి చాలు," అన్నాడు గవరన్న.

"వెల లేని ఆకులా? అశ్చర్యంగా వుందే. వాటి నేం చేసుకుంటావు?" అన్నాడు శరభయ్య తెల్లబోయి.

"అమ్ముకుంటాను. మీకు తెలియదా? ఎవరి కిచ్చినా కళ్ళకద్దుకు తీసుకుంటారు," అన్నాడు గవరన్న.

"అలా అయితే ఈ ఏనుగును నువ్వే ఉంచుకుని నా కా వెల లేని ఆకులు పదిలేస్తావా ఏమిటి?" అన్నాడు శరభయ్య.

"మీరు ఏనుగును ఉంచేసుకుందురా? ఆ ఆకులు నాకు పదిలెయ్యండి," అన్నాడు గవరన్న.

"కాదులే. ఈ ఏనుగును నువ్వే తీసుకో," అని శరభయ్య పట్టుబట్టాడు.

మర్నాడు వాళ్ళు గోతి దగ్గరికి వచ్చేసరికి గోతి నిండా రాలుడు ఆకు లున్నాయి. వాటిని శరభయ్య అత్రంగా ఘూటగట్టి, తీసుకుపోయి, అమ్ముటానికి ప్రయత్నిస్తే అందరూ అతణ్ణి చూసి నవ్వారు.

ఇద్దరు తండ్రుల కొడుకు

ఒక చిన్న పల్లెలో సుందయ్య అనే బక్కరైతు ఉండేవాడు. అతను తనకు గల కొద్ది పాటి పొలం పండించుకుని, దానితో కొద్దిలోనే సుఖజీవనం చేస్తూ వచ్చాడు. అతనికి పెళ్ళి అయింది. భార్య కాపరానికి వచ్చి పదేళ్ళయినా సంతానప్రాప్తి లేకపోయింది.

ఇలా ఉండగా, ఆ గ్రామానికి సమీపంలో ఉన్న ఏటి ఒడ్డున ఒక శివలింగం బయటపడింది. ఊరిలోని గ్రామాధికారి శివాలయం కట్టించి, అందులో ఆ లింగాన్ని స్థాపించ నిర్ణయించి, గ్రామస్తులందరినీ యథాశక్తి సాయపడమని కోరాడు. పిల్లల కోసం అప్పటికే ఎన్నో మొక్కులు మొక్కిన సుందయ్య, శివాలయానికి ద్వారబంధం తానే తయారుచేసి ఇవ్వ నిశ్చయించాడు.

ఒకనాటి ఉదయం సుందయ్య ఇంత చద్ది మూటగట్టుకుని, గొడ్డలి భుజాన పెట్టు

కుని, మంచి గంధపుచెట్టు కోసం వెతుకుతూ అరణ్యంలోకి వెళ్ళాడు. అదృష్టవశాన అతనికి ఒక పెద్ద మంచి గంధపు చెట్టు కనబడింది. సుందయ్య పరమానందం చెంది, ఆ చెట్టును ఎక్కబోతూ ఉండగా చెట్టు పక్కనే ఒక రాక్షసాకారం ప్రత్యక్షమై, “అమ్మయ్య, దొరికావా? చాలా ఆకలి మీద ఉన్నాను. నిన్నిప్పుడే తినేస్తాను,” అన్నది.

“నేను దైవకార్యం మీద వచ్చాను. నన్ను చంపటం నీకు తగదు,” అన్నాడు సుందయ్య.

“ఇది నా చెట్టు. ఈ చెట్టు కిందికి వచ్చినవాణ్ణి తిని ఆకలి తీర్చుకునే హక్కు నాకున్నది. నేను నిన్నిక్కడికి రమ్మనలేదు. అంత దైవకార్యం మీద వచ్చిన వాడివి, నా చెట్టు నెందుకు తాకావు?” అన్నాడు రాక్షసుడు.

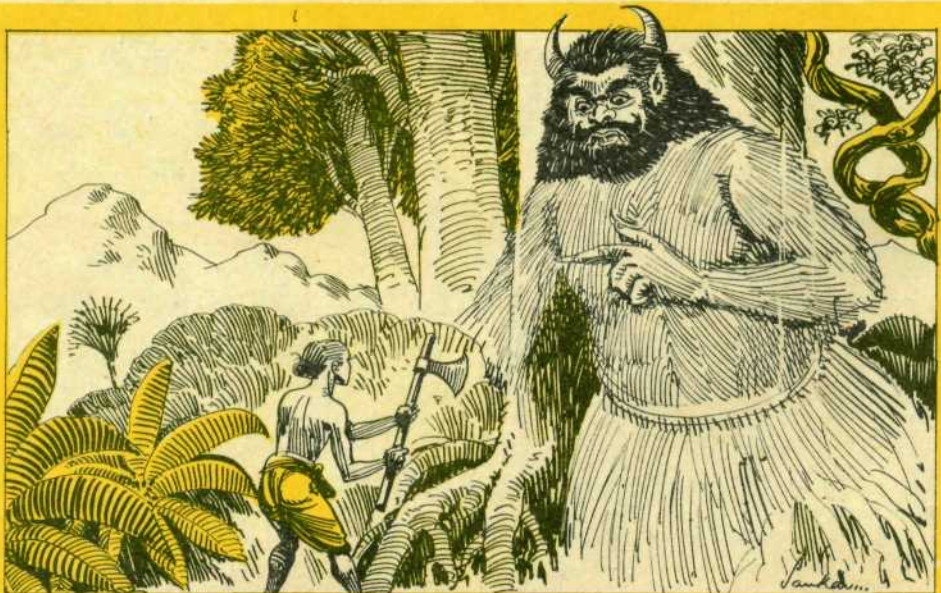
పుణ్యానికి పోతే పాపం ఎదురయి నందుకు సుందయ్య బొటబొటా కన్నీరు కార్చసాగాడు.

అది చూసి రాక్షసుడు, "నీ కన్నీరు చూసి నేను కనికరిస్తా ననుకుంటున్నావా? నువ్వు కోసుకుతినే కోళ్ళూ, మేకలూ కంట నీరు పెడితే నువ్వు విడిచిపెడతావా? నేను ఎన్నో ఏళ్ళుగా ఆకలి మీద ఉన్నాను. అందుచేత నిన్ను వదలను," అన్నాడు.

"నేను నా కోసం విచారించటం లేదు. నే ససలే బక్క ప్రాణిని. నువ్వేమో చాలా ఆకలి మీద ఉన్నానంటున్నావు. నన్ను తింటే నీకు సగం ఆకలి కూడా తీరదు.

నాకు పిల్లలైలాగూ లేరు. అందుచేత నేనూ, నా భార్య ఎంతకాలం బతికినా ఒకటే. నా భార్య కూడా వెంట ఉన్నట్టయితే నీకు పూర్తిగా ఆకలి తీరేది గదా, నీ ఆకలి తీర్చిన పుణ్యంతో మాకు వచ్చే జన్మకైనా సంతానం కలిగేది గదా అనుకుని విచారిస్తున్నాను," అన్నాడు సుందయ్య.

రాక్షసుడు కొంచెం ఆలోచించి, "ఇప్పు టికి ఇరవై ఏళ్ళుగా ఈ చెట్టు కిందికి వచ్చిన అల్పప్రాణులను తిని ఆకలి తీరక బాధ పడుతున్నాను. నాకు కడుపు నిండా తిండి దొరికేటట్టుంటే ఇంకో ఇరవై ఏళ్ళు అగుతాను. నువ్వు నేను చెప్పినట్టు చెయ్యి.

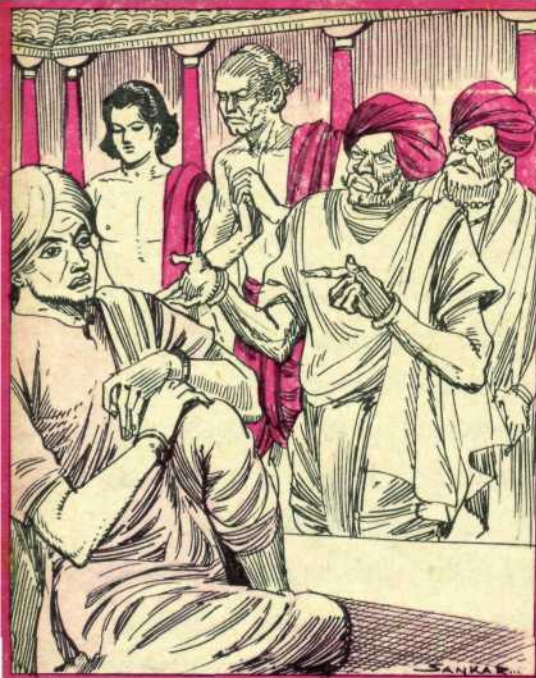
ఈ చెట్టు మీది నుంచి ఒక చిన్న మండ తీసి ఇస్తాను. దాన్ని తీసుకుపోయి, నూరి, రసం తీసి, నీ భార్యకు తాగటానికి ఇయ్యి. ఆ తరవాత ఆమెకు కొడుకు పుడతాడు. వాడికి ఇరవయ్యో ఏడు రాగానే పెళ్ళి చెయ్యి. తరవాత నువ్వు, నీ భార్య, నీ కొడుకూ, కోడలూ, నలుగురూ కలిసి రండి. నేను మిమ్మల్ని నలుగురినీ తిని, కడుపు నించుకుంటాను,” అన్నాడు.

సుందర్య ఇందుకు సంతోషంగా ఒప్పు కుని, ద్వారబంధానికి కావలసిన కర్ర చెట్టు నుంచి కొట్టుకోవటానికి రాక్షసుడి అనుమతి కోరాడు. రాక్షసుడు సరేనని, సుందర్య

భార్య కోసం ఒక చిన్న మండ విరిచి ఇచ్చి, మాయమయ్యాడు.

కొద్ది కాలంలోనే సుందర్య ఇవాలయా నికి గాను తయారు చేసిన ద్వారబంధం పూర్తి అయింది. ఈ లోపలనే సుందర్య భార్య గర్భవతి కూడా అయి, సకాలంలో ఒక మగబిడ్డను కన్నది. వాడికి భద్రుడు అని పేరు పెట్టుకున్నారు. వాడు పెరిగి పస్తున్న కొద్దీ జన ముద్దుబిడ్డ అయ్యాడు. గ్రామాధికారికి చాలామంది పుట్టిపోయి, ఒక్కడే దక్కాడు. ఆ పిల్లవాడు కూడా భద్రుడి ఈడువాడే. ఇద్దరూ ఎక్కువగా కలిసి తిరిగేవారు.

వాళ్ళిద్దరూ పదేళ్ళవాళ్ళయి ఉండగా ఒకనాడు కొండ మీదికి వెళ్ళారు. కొండ ఎక్కేటప్పుడు కర్మచాలక, గ్రామాధికారి కొడుకు కాలుజారి, కింద ఉన్న అగాధంలో పడిపోయాడు. భద్రుడు ఏడుస్తూ వచ్చి ఈ విషయం గ్రామాధికారికి తెలిపాడు. గ్రామాధికారికి తన కొడుకు శవం మాత్రమే దొరికింది.

“నా కొడుకు చావుకు భద్రుడే కారణం. నా కున్న ఒక్క కొడుకునూ వాడే పాట్టన పెట్టుకున్నాడు. నాకు పిల్లల్ని కనే వయసు కూడా దాటి పోయింది. నుం దయ్యకు కూడా కొడుకు లేకుండా చేస్తేనే గాని

నా కడుపుమంట చల్లారదు,” అన్నాడు గ్రామాధికారి, పుత్రశోకంతో మతిపోయి.

ఈళ్ళో నలుగురూ ఆయనను ఊరడించటానికి ప్రయత్నిస్తూ, “నీకు అదివరకు పుత్ర సప్తం కలిగింది. దాని కెవరు బాధ్యులు? ఎందుకు నిష్కారణంగా ఆ పని వాడి మీద పగ బట్టుతావు? కాలం తీరి నీ కున్న ఒక్క కొడుకు పోయాడు, అంతే,” అన్నారు.

కాని గ్రామాధికారి శోకం అలా తీరేది కాదు. నిజానికి ఆయనకూ భద్రుడంటే చాలా ఇష్టం. తన కొడుకూ, భద్రుడూ కలిసి తిరుగుతుంటే తన కిద్దరు కొడుకులున్నట్టు సంతోషించేవాడు. అందుచేత ఆయన ఒక షరతు పెట్టాడు. అదేమిటంటే: భద్రుడు ఆరునెలలపాటు తన కొడుకుగా ఉండాలి, ఆరునెలలపాటు నుందయ్య కొడుకుగా ఉండాలి.

ఈ ఏర్పాటుకు అందరూ హర్షించారు. నుందయ్య కూడా ఒప్పుకున్నాడు. ఇందు వల్ల నుందయ్యకు వచ్చిన సప్తం లేదు; భద్రుడి హోదా బాగా పెరిగింది. ఒకనాటి మధ్యాహ్నం ఈ ఏర్పాటు జరిగింది.

భద్రుడికి పద్దెనిమిదేళ్ళు నిండగానే నుందయ్య సాటి రైతు ఇంట ఒక చక్కని

పిల్లను చూసి తన కొడుకుకు పెళ్ళి చేశాడు. వంతు ప్రకారం భద్రుడు గ్రామాధికారి కొడుకై గ్రామాధికారి ఇంట ఉండటానికి వెళ్ళినప్పుడు ఆయన కూడా ఒక పెద్ద ఇంటి పిల్లను చూసి భద్రుడికి పెళ్ళి చేశాడు. ఇద్దరు కొడళ్ళూ భద్రుడి ఇద్దరు తండ్రుల ఇంటా ఉన్నారు. భద్రుడు ఎవరి ఇంట ఉంటున్నప్పుడక్కడ ఉన్న భార్యతో సంసారం చేస్తూ వచ్చాడు.

భద్రుడికి ఇరవయ్యో ఏడు సుందయ్య ఇంట ఉండగానే వచ్చింది. సుందయ్య రాక్షసుడికిచ్చిన మాట గుర్తించుకుని, తన భార్యనూ, కొడుకునూ, గర్భవతిగా ఉన్న తన కొడలిని వెంట బెట్టుకుని బయలు దేరాడు. వాళ్ళు మంచి గంధపు చెట్టును చేరేసరికి మధ్యాన్న మయింది.

నలుగురూ చెట్టు కిందికి రాగానే రాక్షసుడు ప్రత్యక్షమై, సుందయ్యతో, "నువు నిజాయితీ గలవాడివి. మాట తప్పకుండా

వచ్చావు. మిమ్మల్ని అందరినీ తిని ఇవాళ కడుపు నించుకుంటాను," అన్నాడు.

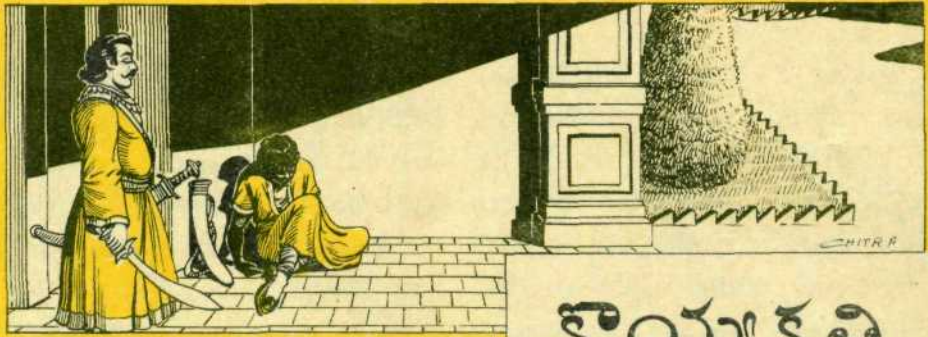
"కాని ఒక చిక్కున్నది. వీడు కొద్ది క్షణాల నుంచి నా కొడుకు కాడు, గ్రామాధికారి కొడుకు," అంటూ సుందయ్య జరిగిన దంతా చెప్పాడు.

"సరే, అలా అయితే నిన్నూ, నీ భార్యనూ, నీ కొడలిని తింటాను," అన్నాడు రాక్షసుడు.

"నా కొడలిని కూడా నువు తినకూడదు. అది గర్భిణిగా ఉన్నది. దాని గర్భంలో ఉన్న శిశువు ఆరు మాసాలపాటు గ్రామాధికారిగారి మనవడే, మనవరాలో అవుతుంది. సన్నూ, నా భార్యనూ తిని తృప్తిపడు," అన్నాడు సుందయ్య.

"ఇంతకాలం ఆగినందు కిదా ఫలితం?" అంటూ చీదరించుకుని రాక్షసుడు మాయమయ్యాడు. సుందయ్య భార్యతో, కొడుకుతో, కొడలితో ఇంటికి వచ్చేశాడు.

కొయ్యకత్తి

ఒక రాజుగారి దగ్గర పతంగు డనే యువకుడు సేవకు కుదిరాడు. వాడు సైనిక శిక్షణ పొందినవాడు. చురుకైనవాడుగా కనబడ్డాడు. అయితే వాడి కింకా సైనికుడుగా పనిచేసే పయసు లేదు. అందుచేత రాజుగారు వాణ్ణి ప్రస్తుతానికి రాజభవన ద్వారాలలో ఒక దాని వద్ద రాత్రికాపలాకు గాను ఏర్పాటుచేశాడు.

ఒక రాత్రివేళ రాజుగారు నిద్ర లేచి కాపలావాళ్ళు సరిగా పనిచేస్తున్నదీ లేనిదీ చూడటం అప్పుడప్పుడూ జరిగేది. ఒకరాత్రి ఆయన అలాగే తిరుగుతుండగా పతంగుడు తన కత్తి పక్కన పెట్టి, గోడ నానుకుని నిద్రపోతున్నాడు. కొత్తగా చేరినవాడు తన విధిని అంత అలక్ష్యం చెయ్యటం రాజుగారు సహించలేకపోయాడు. వాణ్ణి లేపగొట్టి నాలుగు చివాట్లు పెట్టడానికి బదులుగా వాణ్ణి నలుగురిలోనూ కఠినంగా శిక్షించ

నిశ్చయించి రాజుగారు వాణ్ణి లేపక, వాడి ఒర'నుంచి కత్తి మాత్రం తినుకుని భవనానికి వెళ్ళిపోయాడు.

కొంతసేపటికి పతంగుడు లేచి తన కత్తి కోసం చెయ్యి చాచాడు. ఖాళీ ఒరమాత్రమే ఉన్నది. పహరావాడు తన కత్తిని పోగొట్టుకోవటం పెద్ద నేరం. అందుకు తలతీసెయ్యవచ్చు. పహరావాళ్ళ దగ్గర ఉండేవి ప్రత్యేకమైన కత్తులు. అవి ఎక్కడా దొరకవు. వాటిని ఆయుధాగారం నుంచి పహరావాళ్ళకు ఇస్తారు. ఉద్యోగం చాలించుకున్న పహరావాళ్ళు వాటిని ఆయుధాగార రక్షకుడికి తిరిగి ఇచ్చేయ్యాలి. తెల్లవారి సూర్యోదయ మయే వేళకు పహరా మారినప్పుడు రాత్రి కాపలావాళ్లంతా రాజుగారి దగ్గర కనబడి ఇళ్ళకు పోవాలి. అందుచేత పతంగుడు తెల్లవారే లోపుగా ఒక కత్తి సంపాదించాలి. లేకపోతే పీక తెగిపోతుంది.

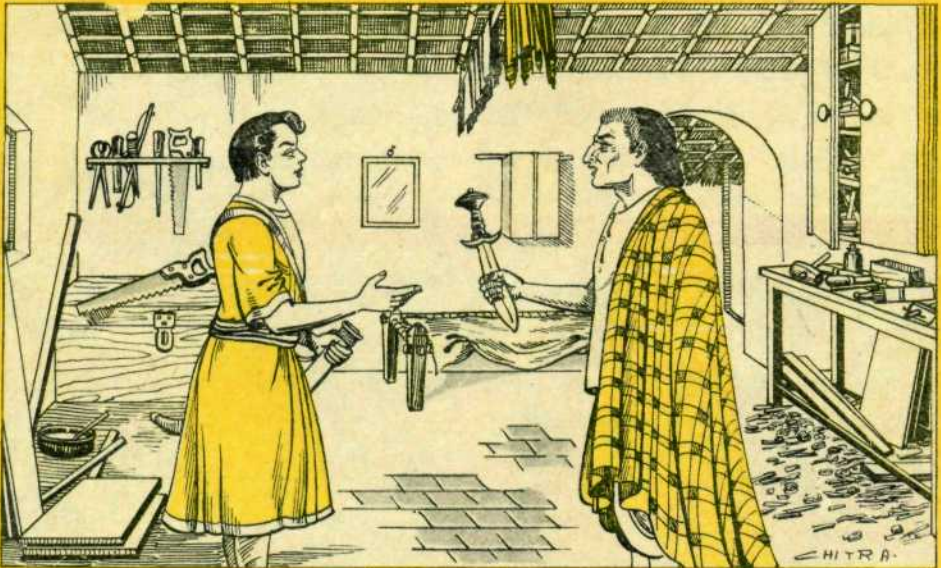
రాజభవనం సమీపంలోనే పతంగుడికి ఒక వడ్రంగి మిఠు డున్నాడు. పతంగుడు అతని దగ్గరికి పరిగెత్తి వెళ్లి, నిద్రలేపి, తన ప్రాణం మీదికి వచ్చిందని జరిగిన సంగతి అతడికి చెప్పాడు.

“పెద్ద కష్టమే వచ్చి పడింది నీకు. కాని నేను మాత్రం ఏం చెయ్యగలను? కొయ్య కత్తి ఒకటి చేసి ఇస్తాను. పైకి కనిపించేది పిడి మాత్రమే గనక దాన్ని జాగ్రత్తగా తయారుచేస్తాను. ఈ పూట గండం గడిచాక రేపు నీ కత్తి ఎవరో ఎత్తుకు పోయారని రాజుగారి దగ్గర ఫిర్యాదు చేసి, కొత్త కత్తి అడిగి పుచ్చుకో,” అన్నాడు వడ్రంగి.

అతను తెల్లవారే లోపల ఒక చిన్న కొయ్య కత్తి చేసి ఇచ్చాడు. దాని పిడి మాత్రం చాలా పనితనంగా, అసలు కత్తి పిడిలాగే తయారుచేశాడు.

సూర్యోదయం వేళ మిగిలిన పహరా వారందరితో బాటు పతంగుడు కూడా సోల్పులో నిలబడ్డాడు. కొద్ది సేపటికి రాజు గారు అక్కడికి వచ్చాడు. సాధారణంగా ఆయన పహరా తనిఖీకి ఒంటరిగానే వచ్చేవాడు. కాని ఈసారి ఆయన వెంట రాజ భటులు ఒక బంధించిన ఖైదీని తెచ్చారు.

రాజుగారు పహరా వాళ్ళ కా ఖైదీని చూపించి, “వీడు రాజద్రోహి. వీడికి మరణ

దండన విధించాను. ఆ శిక్ష నా కళ్ళ ఎదటే జరగాలని ఇక్కడికి తెప్పించాను,” అంటూ పహరా వాళ్ళందరి కేసీ ఒకసారి చూసి, పతంగుడి మీద కొంచెంసేపు దృష్టి నిలిపి, “నువు వచ్చి, నీ కత్తితో ఈ దుర్మార్గుడి తల సరికెయ్యి,” అన్నాడు.

పతంగుడికి ఆకస్మాత్తుగా గుండె ఆగి పోయినట్టయింది. వాడి దగ్గర ఉన్న కొయ్య కత్తి తలలు సరకదు సరేకదా, దాన్ని ఒర నుంచి పైకి తీస్తే, అది అసలు కత్తి కాదన్న సంగతి కాస్తా బయటపడి, పతంగుడి తలకే ఎసరువస్తుంది!

“మహారాజా, నన్ను క్షమించి ఈ పని మరెవరికైనా ఇవ్వండి,” అన్నాడు వాడు కంగారుపడుతూ.

“ఎందు కలా కంగారుపడుతున్నావు? నా ఆజ్ఞ ధిక్కరిస్తావా?” అన్నాడు రాజు.

“అది కాదు, మహారాజా. నేను సైని కుణ్ణి, తలారిపని చెయ్యటం నాకు సాధ్యం

కాదు. యుద్ధరంగంలో శత్రువును చంప గలను కాని, బంధించి ఉన్న నిరాయుధుడి తల సరకలేను,” అన్నాడు పతంగుడు.

“అది పాపమైతే ఆ పాపం నాదే. నా ఆజ్ఞ నిర్వర్తించకపోయావే నీకు మరణ దండన విధిస్తాను,” అన్నాడు రాజు భరించ రానంత కోపంగా.

పతంగుడు కళ్లు మూసుకుని, చేతులు జోడించి, “తల్లీ, భవానీ! నన్నీ ఆపద నుంచి నువ్వే కాపాడాలి. నేను చేసేది నేర మయే పక్షంలో నా కత్తిని కొయ్య కత్తిగా మార్చేయ్యి!” అంటూ ఒర నుంచి కత్తి పైకి లాగాడు. కత్తి పిడి కింద జానెడు పాడుగు కొయ్య కత్తి మాత్రమే ఉన్నది.

పహరావాళ్ళంతా గొల్లున నవ్వారు. రాజు గారికి కూడా నవ్వాగలేదు. ఆయన పతం గుడి తప్పు క్షమించి, వాడి యుక్తికి మెచ్చు కుని, వాణ్ణి పహరా నుంచి తీసేసి, తన అంగరక్షకుడుగా వేసుకున్నాడు.

తలపాగా శాసనం

మణిమంగళ రాజ్యానికి జయంధరుడు రాజుగా పట్టాభిషిక్తుడు అయిననాటి నుంచి తలపాగాశాసనం ఒకటి గట్టిగా అమలులోకి వచ్చింది. ఆ శాసనం ఏమిటంటే: రాజ్యంలో ఉండే ప్రతి పురుషుడూ ఇల్లు దాటి వచ్చి నప్పుడు కుడికంటి మీదుగా తలపాగా చుట్టుకుని రావాలి. ఈ శాసనాన్ని ఉల్లంఘించిన వారికి మరణదండన విధించబడుతుంది.

ఈ శాసనం వెనక ఉన్న రహస్య మేమంటే, జయంధరుడికి కుడికన్ను గుడ్డిది. అందుచేత అతను చిన్నతనం నుంచి కూడా ఆ కన్ను మూసుకుపోయేలాగా తలపాగా చుట్టుకు తిరిగేవాడు. ఇప్పుడతను రాజు అయ్యాడు గనక రోజూ సభ చేయాలి. సభలో కూడా కుడి కన్ను మీదుగా తలపాగా పెట్టుకుని కూర్చుంటే పదిమందికీ రహస్యం తెలిసిపోతుంది. అంతమంది ఉండే సభలో రాజుగారు మాత్రమే ఒక

కన్ను కనపడేలాగా పాగా చుట్టుకుంటే ఎబ్బెట్టుగా కూడా ఉంటుంది. దీనికి ఏం చెయ్యటమా అని యువరాజు రాజ్యాభిషేకానికి ముందునుంచే దిగులుపడసాగాడు. అది చూసి రాజపురోహితుడు అతనికి తలపాగాశాసనం కిటుకు చెప్పాడు.

ఇంకేం? జయంధరుడు పట్టాభిషిక్తుడవుతూనే తలపాగాశాసనాన్ని దండేరా వేయించాడు. అది మొదలు రాజసభలో అందరి తలపాగాలూ రాజుగారి తలపాగాలాగే, కుడికంటి మీదుగా చుట్టి ఉండేవి. రాజుగారి తలపాగా ఎబ్బెట్టుగా ఉండేది కాదు. వీధుల్లో కూడా అందరూ అలాటి తలపాగాలతోనే తిరిగేవాళ్ళు. అందుచేత పరదేశీయులెవరైనా వచ్చినా వాళ్ళకు రాజుగారి తలపాగా విడ్డూరంగా కనిపించేది కాదు. కాని రాజ్యంలోని పురుషులకు మాత్రం బయటికి వెళ్ళినప్పుడల్లా ఒక కంటితోనే

చూడవలసిరావటం ఇబ్బందిగానే ఉండేది. అయినా రాజు మిగిలిన విషయాలలో చాలా మంచివాడు, రాజ్యపాలన చాలా బాగుండేది; అందుచేత ప్రజలు తిరుగు బాటు చెయ్యకుండా తలపాగాకాసనాన్ని శిరసావహించారు.

చిక్కేమిటంటే, ఆ రాజ్యానికి ఇతర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చేవారికి కూడా తల పాగాకాసనం వర్తించేది. వాళ్ళు కూడా మణిమంగళ రాజ్యంలో వున్నవాళ్ళా కుడికంటి మీదుగా తలపాగాలు చుట్టుకు తీరవలసిందే. వాళ్ళకు మాత్రం ఈ కాసనం చాలా బాధాకరంగా ఉండేది.

జయంధరుడికి ధురంధరు డనే కొడు కున్నాడు. అతనికి తండ్రిలాగా ఒక కన్ను గుడ్డిదికాదు. అతను అందమైనవాడు. అతని కళ్ళు గూడా చాలా అందమైనవి. అయి సప్పటికీ అతను ఇల్లు దాటి బయటికి రావలసి వచ్చినప్పుడు తలపాగాకాసనాన్ని అమలు చేసేవాడు.

ధురంధరుడు యుక్తవయస్కు డయాక దేశసంచారం బయలుదేరాడు. నానా రాజ్యాలలో తనకు నచ్చిన కన్య దొరుకుతుందేమో చూడటం ఈ యాత్ర యొక్క ఉద్దేశం. అతను కొద్ది నెలలపాటు అనేక దేశాలు చూశాక అతనికి కంజర రాజకుమార్తె అంద చందాలు నచ్చాయి. అతను స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చి తన తండ్రితో, తనకు కంజర రాజకుమార్తె నచ్చిందనీ, వాళ్ళు తన కామె నిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యటానికి సుముఖులుగానే ఉన్నారనీ, పెళ్ళి గురించి మాటలు జరప టానికి కంజర మంత్రి త్వరలో రానున్నా డనీ తెలిపాడు. తన కొడుకుకు నచ్చిన కన్య దొరికినందుకు జయంధరుడు కూడా సంతోషించాడు.

అనుకున్న రోజుకు కంజర మంత్రి ఇద్దరు భటుల చేత కానుకలూ అవీ పట్టించు కుని మణిమంగళరాజధానికి వచ్చాడు.

ఆయన వృద్ధుడు. అయితే ఎడమ కన్ను కనబడకుండా తలపాగా చుట్టుకుని ఉన్నాడు. ఆయన విడిదిలోకి దిగగానే, ఆయనకు స్వాగతం చెప్పటానికి వెళ్ళిన రాజోద్యోగులు, "తమరు ఎడమ కంటి మీదుగా తలపాగా చుట్టుకుని ఉన్నారు. కాని మా రాజ్యంలో కుడి కంటి మీదుగా పాగా చుట్టుకోవాలని రాజశాసనం అమలులో ఉన్నది. తమరు కూడా కుడి కంటి మీదుగా తలపాగా ధరించ ప్రార్థన," అని మనవి చేసుకున్నారు.

"అలాగా? చిక్కేమిటంటే, నాకు ఎడమ కన్ను కనబడదు. అందుచేత అది కనబడ

కుండా తలపాగా చుట్టుకున్నాను. మీ శాసనం ప్రకారం నేను గనక కుడి కన్ను మూసుకు పోయేలాగా తలపాగా చుట్టి నట్టయితే ఇక పూర్తిగా గుడ్డివాణ్ణివుతాను. ఏమిటిదారి?" అన్నాడు ముసలి మంత్రి.

తలపాగాశాసనం మహా కఠినమైన శాసనమనీ, ఎవరుగాని ఎలాటి పరిస్థితిలోగాని దాన్ని ఉల్లంఘించటానికి వీలులేదనీ, మంత్రి కుడికంటి మీదుగా తలపాగా చుట్టటంవల్ల పూర్తిగా అందుడే అయిపోయే పక్షంలో, నిజమైన అంధులలాగే ఎవరో ఒకరి సహాయం తీసుకోవలసి ఉంటుందని రాజోద్యోగులు మంత్రికి తెలిపారు.

గత్యంతరంచేక కంజరమంత్రి కాసనం ప్రకారం తలపాగా చుట్టి, ఎవరో నడిపించుకురాగా రాజసభకు వచ్చి, "రాజా, మీ కుమారుడికి మా కన్య నిచ్చి పెళ్ళి చేయదలచి, ఆ విషయం మాట్లాడటానికి నేను వచ్చాను. ఇంతపెద్ద పనిమీద వచ్చిన వాణ్ణి మీ అధికారులు తలపాగాకాసనంతో గుడ్డివాణ్ణి చేసి అవమానించారు. ఇలాటి గుడ్డి కాసనాలు చేసేవారితో వియ్యం కలపటానికి మా రాజుగారు ఎంతమాత్రమూ ఒప్పురు. పైన మమ్మల్ని ఇలా అవమానించి నందుకు త్వరలోనే యుద్ధంద్వారా మీ పైన ప్రతీకార చర్య జరుపుతాం. అందుకు

ఈ నాటినుంచే సిద్ధంగా ఉండండి," అంటూ వెనక్కు తిరిగాడు.

ఈ మాటలు విని జయంధరుడు మండిపడి, "పిల్లనిచ్చే వారికి ఇంత పాగరా? మా దేశపు కాసనం తెలిసికూడా మీ రాజు సగం గుడ్డిమంత్రిని పంపటం మమ్మల్ని అవమానపరచటంకాదా? యుద్ధానికి రండి. యుద్ధంలో మిమ్మల్ని ఓడించి, మీ రాజుకుమార్తెను గెలుచుకుని, యువరాజుకు పెళ్ళి చేసుకుంటాం. మీ రెలా అడ్డుతారో చూస్తాం," అన్నాడు.

అంతటితో పోనివ్వక ఆయన కంజరమంత్రిని చెరలో ఉంచమని తన భటులను ఆజ్ఞాపించి, మంత్రి వెంట వచ్చిన వాళ్ళతో, "మీరు వెళ్ళి మీ రాజును యుద్ధానికి సిద్ధంగా ఉండమని చెప్పండి," అన్నాడు. తరవాత ఆయన తన సేనాధిపతిని పిలిచి, యుద్ధ ప్రయత్నాలు త్వరగా పూర్తిచేసి, కంజరరాజ్యం పైకి దండెత్తి వెళ్ళమని ఉత్తరు విచ్చాడు.

సేనాధిపతి సైన్యంతోసహా బయలుదేరి వెళ్ళి, కొద్ది రోజుల అనంతరం ఒంటరిగా తిరిగి వచ్చి, "మహారాజా, మన సైనికులందరూ శత్రువుకు బందీలుగా చిక్కి పోయారు. నే నొక్కణ్ణే ఎలాగో వారి బారి

పడక తప్పించుకుని, ఈ దుర్వార్త తమ చెవిన వెయ్యటానికి తిరిగి వచ్చాను,” అని రాజుతో అన్నాడు.

రాజు నిర్భాంతపోయి, “ఇంత దారుణమైన అపజయం మన కెలా జరిగింది? ఈ ఘోరమైన అవమానానికి కారణమేమిటి?” అని అడిగాడు.

“క్షమించండి, మహారాజా! మన తలపాగాశాసనమే మన కొంప తీసింది. మన సైనికులందరూ కుడికళ్ళ మీదుగా తలపాగాలు చుట్టి యుద్ధరంగం ప్రవేశించారు. వాళ్ళకు ఎడమ వైపున ఏమున్నదీ తెలుస్తుంది గాని, కుడిపక్కన ఏమి జరుగు

తున్నదీ తెలీదు కద! ఈ సంగతి గ్రహించి, శత్రు సైనికులు కుడిపక్క నుంచి వచ్చి మన సైనికుల పైన పడి, వాళ్ళ ఆయుధాలు లాగేసుకుని, వాళ్ళను సులువుగా పట్టుకున్నారు. ఇప్పుడు కంజరరాజు తన సైన్యంతో సహా మన రాజ్యాన్ని ఆక్రమించుకోవటానికి వస్తున్నాడు,” అన్నాడు సేనాధిపతి.

“ఇప్పుడేమిటి కర్తవ్యం?” అని రాజు మంత్రిని అడిగాడు.

“వెంటనే తలపాగా శాసనం రద్దు చెయ్యండి. మన రాజభవనపు సిపాయీలైనా వీరోచితంగా శత్రువు నెదుర్కోగలుగు

తారు. తరవాత కంజర మంత్రిని చెర విడిపించి క్షమాపణ చెప్పి, పంపెయ్యండి. ఆయన వెళ్ళి, తలపాగాశాసనం రద్దయిందని కంజర రాజుతో చెబుతాడు. ఆ తరవాత ఆయనతో ఎలాగో రాజీ పడిపోవచ్చు,” అన్నాడు మంత్రి.

రాజు కొంచెం ఆలోచించి, “ఈ సలహా బాగానే ఉన్నది. ఈ క్షణమే తలపాగా శాసనాన్ని రద్దు చేస్తున్నాం. మంత్రిని విడుదల చేసి, ఆ చెరలోనే పురోహితుణ్ణి ఉంచండి. తలపాగాశాసనం గురించి ఆ పురోహితుడే సలహా ఇచ్చాడు,” అన్నాడు.

వెంటనే మంత్రి తన తలపాగా సరిచేసుకున్నాడు. సభలో ఉన్న యావన్ముందీ తలపాగాలు సరిచేసుకున్నారు. రాజకుమారుడు స్వయంగా వెళ్ళి కంజర మంత్రిని చెర విడిపించి తీసుకొచ్చాడు. తీరా చూస్తే మంత్రికి ఎడమకన్ను గుడ్డిపడినది. ఆయనకు రెండు కళ్ళూ ఉన్నాయి.

ఇదంతా తాను అడించిన నాటకమేననీ, ఈ తలపాగాశాసనం రద్దుచేయించటానికే తాను ఇంత నాటకమూ ఆడాననీ, అందులో కంజర మంత్రి, తమ సేనాధిపతి కూడా తాను కోరినవిధంగా పాత్రలు ధరించారనీ, మణిమంగళ సేనకు ఎలాటి అపజయమూ కలగలేదనీ, అసలు యుద్ధమే జరగలేదనీ రాజకుమారుడు తన తండ్రికి చెప్పి, ఆయనను క్షమాపణ వేదాడు.

ఈ తలపాగాశాసనం అమలులో ఉండగా నిజంగా యుద్ధమే వచ్చిఉంటే చాలా నష్టం జరిగేది కదా అనుకుని రాజు జ్ఞానోదయం పొంది, ఆ శాసనాన్ని రద్దు చేయటానికి నాటకం ఆడిన తన కొడుకును క్షమించటమే గాక వెళ్ళుకున్నాడు కూడా.

ఆ తరవాత ధురంధరుడికి, కంజర రాజకుమారైకూ సలక్షణంగా వివాహం జరిగింది. మణిమంగళ పౌరులు ఆ వివాహాన్ని రెండు కళ్ళతోనూ చూసి ఆనందించారు.

పనికిమాలిన ధనం

ఒక దేశంలో ఒక మహాధనికుడు ఉండేవాడు. ఆయన తన ధనమంతా మూడు పీపాలలో ఉంచి, వాటిని నేలమాళిగలో ఉంచాడు. ఒకదాని నిండా బంగారు నాణాలూ, రెండోదాని నిండా వెండి నాణాలూ, మూడోదాని నిండా రాగి నాణాలూ ఉండేవి.

ఆ దేశం మీదికి పొరుగుదేశపు సేనలు దండెత్తి వచ్చాయి. అవి అపజయమన్నది లేక దేశాన్ని జయించు కుంటూ రావటం చూసి ధనికుడు పారిపోవటానికి నిశ్చయించాడు. ధనపు పీపాలు వెంట తీసుకు పోవటం అసాధ్యం గనక, ఆయన మైనం కరిగించి, మూడు పీపాలలోని నాణాలమీదా పోయించి, నేలమాళిగకు తాళం కూడా వెయ్యకుండా సకుటుంబంగా దేశం విడిచి పారిపోయాడు.

కొద్ది రోజులకు శత్రుసైన్యాలు వచ్చి ధనికుడుండిన నగరాన్ని ఆక్రమించాయి.

సేనాపతి దగ్గర ఉండి ధనికుల ఇళ్ళలో ఉన్నదంతా స్వాధీన పరచుకుంటున్నాడు. పారిపోయిన ధనికుడి ఇంట గల పీపాలు ఆయన దృష్టిలో పడ్డాయి.

“అవి మైనం పీపాలు. అందుకే ఇంటి యజమాని వాటిని వదిలేసి వెళ్ళాడు. వీటిని ఎవరన్నా కొంటారేమో చూడండి,” అని శత్రుసేనాపతి తన భటులకు చెప్పాడు. వాళ్ళు ఎంత ప్రయత్నించినా ఎవరూ వాటిని కొనటానికి రాలేదు.

చివరకు ఒక పేదవాడు వచ్చి, “అయ్యా, నేను మైనంవత్తులు చేసి అమ్ముకుని జీవించేవాణ్ణి, నాకా పీపాలు చవుకగా ఇప్పించండి,” అని అడిగాడు. శత్రుసైనికుడొకడు ఆ పేదవాడిచ్చిన చిల్లర డబ్బులు జేబులో వేసుకుని, “వీటికి కాపలా కాయలేక చస్తున్నాను, ఈ పీపాలను త్వరగా ఇంటికి పట్టించుకుపో,” అన్నాడు.

మైనంవత్తుల వాడు, కూలీల ద్వారా ఆ మూడు పీపాలనూ తన ఇంటికి చేర వేయించాడు.

శత్రువులు వెళ్ళిపోయి, పరిస్థితులు స్థిమితపడినాక ఆ పేదవాడు మైనం పత్తులు తయారు చేద్దామని ఒక పీపాలోకి చెయ్యి పెట్టేసరికి చేతి కేదో గట్టిగా తగిలింది. ఏమిటా అని పైకి తీసి చూస్తే బంగారు నాణాలు! అతడు ఆశ్చర్యపడి ఇంకా జాగ్రత్తగా చూసేసరికి, మైనం కింద పీపా నిండా బంగారునాణాలే!

పేదవాడు ఆత్రంగా మిగిలిన రెండు పీపాలూ పరీక్షించి, వాటి నిండా వెండి, రాగి

నాణాలున్నట్టు తెలుసుకున్నాడు. అతనికి అంతులేని ఆశ్చర్యమూ, సంతోషమూ కలిగాయి. అయితే అతను ఈ సంగతి ఎవరికీ తెలియనివ్వక, ధనపు పీపాలున్న గదికి గట్టి ద్వారమూ, తాళమూ, మిగిలిన బందోబస్తులూ ఏర్పాటు చేసి, దారిద్ర్య భయం లేకపోయినా, పైకి పటాబోపం ఏమీ కనబడ కుండా సుఖంగా జీవయాత్ర గడపసాగాడు.

కాలం గడుస్తున్నది. ఆ పేదవాడి దగ్గర ఉన్న నిధి ఎప్పటికీ ఖర్చుగాను? ఏ బిమ్మం దారు లాగానో బతకటం ప్రారంభిస్తే, ముప్పు తప్పదు. అందుకని ఒకనాడు

తన మిత్రుడైన దర్జీ దగ్గర బట్టలు కుట్టించు కుని అతను దర్జీకి గుప్పెడు బంగారు నాణాలిచ్చాడు.

దర్జీ ఆశ్చర్యపోయి, "ఇంత డబ్బేమిటి? నేను తీసుకోను. నా కుట్టుకూలి నాకిచ్చేయ్యి చాలు," అన్నాడు.

"నా దగ్గర పీపాడు బంగారం ఉన్నది. ఏంచేసుకునేది? నువ్వేమైనా ధనవంతుడివి గనకనా? ఈ బంగారం ఉంచు," అన్నాడు మైనంపత్తులు చేసేవాడు.

ఈ మాటలో దర్జీకి ఏమాత్రం సమ్మకం కుదరలేదు.

"నీ కంత బంగారం ఎట్లా వచ్చింది? మతి చెడినట్టు మాట్లాడుతున్నావు," అన్నాడు దర్జీ.

"నా వెంటరా. కళ్ళారా చూతున్నానని," అని మైనంపత్తులు చేసేవాడు తన దర్జీ మిత్రుణ్ణి తీసుకుపోయి, పీపాలలో ఉన్న బంగారు నాణాలూ, వెండి నాణాలూ, రాగి

నాణాలూ చూపించి, "ఇదంతా నేనేం చేసుకునేది? ఇండులో సగం నీ కిస్తాను, పట్టుకుపో!" అన్నాడు.

దర్జీ తన బేబులో రెండు గుప్పిళ్ళు బంగారం తీసి పోసుకుని, "ఇది చాలు, నేను జీవితాంతం దాకా సుఖంగా బతకటానికి. నే నొకటి చెబుతాను విను. ఈ డబ్బు నువ్వు వెయ్యి సంవత్సరాలలో కూడా ఖర్చు చెయ్యలేవు. చూసి సంతోషించ పలిసిందే. ఇది పట్టి నిరర్థకమైన డబ్బు. అందుచేత దీన్ని రహస్యంగా పెద వాళ్ళందరికీ పంచేయ్యి. వాళ్ళయినా సుఖ పడిపోతారు. డబ్బు సద్వినియోగమవు తుంది," అన్నాడు.

మైనంపత్తులు చేసేవాడి కి సలహా నచ్చింది. అతను రహస్యంగా తన వెండి బంగారాలను వాళ్ళకూ, వాళ్ళకూ చాలా వరకు పంచేసి, మిగిలిన దానితో జీవితాంతం వరకూ హాయిగా గడిపాడు.

కష్టాలద్వారా సుఖప్రాప్తి

విశ్వపురపు ఆస్థానానికి ఒకసారి ఒక గొప్ప జ్యోతిష్కుడు వచ్చాడు. ఆయన అనేక మంది జాతకాలు చూసి ఫలితాలు చెప్పి, అందరినీ ఆశ్చర్యపరిచాడు. అది చూసి విశ్వపురపు సేనాపతి తన కొడుకైన ప్రేమదత్తుడి జాతకం తెచ్చి జ్యోతిష్కుడికి చూపిస్తూ, “అయ్యా, వీడు నాకు ఒక్కడే కొడుకు. అస్తమానమూ ఏ లోకంలోనో ఉంటున్నట్టుంటాడు. కవిత్వం రాస్తాడు. వీడు వీరోచితంగా బతికి నా పేరు నిలబెట్ట గలుగుతాడని తోచటంలేదు,” అన్నాడు.

జ్యోతిష్కుడు ప్రేమదత్తుడి జాతకం పరీక్షించి, “ఏమిటి అలా అంటారు? ఈ కుర్రవాడికి రాజయోగం ఉన్నది. చిన్న తనంలోనే సింహాసనం ఎక్కి, ఆ జన్మాంతం రాజ్యపాలన చేస్తాడు,” అన్నాడు.

జ్యోతిష్కుడి మాటలు సేనాపతికి నమ్మకస్థంగా తోచలేదు. కాని రాజుగారి ముఖం

చూసినాక ఆయన గుండె ఒక్కసారిగా చల్లబడింది. నిజానికి రాజుగారు జ్యోతిష్కుడి మాట విన్న మరుక్షణమే ప్రేమదత్తును తన గర్భశత్రువుగా జమకట్టేశాడు. ఈ జ్యోతిష్కుడు ఇంతమంది జాతకాలు చూసి ఉన్నది ఉన్నట్టు చెప్పాడు. అలాటి వాడు ప్రేమదత్తు గురించి పొరపడటం జరగదు. వాడు వినాడైనా తన సింహాసనానికి ఎసరుపెట్టవచ్చు ననుకున్నాడు రాజు.

రాజు ముఖం చూడగానే రాజుగారి ఆలోచన సేనాపతికి అర్థమైపోయింది. సేనాపతికి రాజభక్తి ఎంతైనా ఉన్నది. కాని రాజయోగం గల తన కొడుకును రాజు చంపించ కుండా విడిచిపెడతా డన్న నమ్మకం కొంచెం కూడా లేకపోయింది. రాజుదాకా ఎందుకు? తన కొడుకు రాజద్రోహం తలపెట్టిన మరుక్షణం తానే వాణ్ణి చంపిస్తాడు. అలాటప్పుడు పరిస్థితి విషమించేదాకా చూస్తూ ఉరు

కోవటం అవిచేకం. సేనాపతి తన కొడుకును విడిచిపుచ్చు నిశ్చయించాడు.

ఆయన ప్రేమదత్తుడితో, "ఒరే, నువ్వు ఇన్నాళ్ళూ కవిత్వం రాస్తూ, ఊహలోకాలలో విహరిస్తూ నాకు వివిధమైన కీర్తిప్రతిష్ఠలూ తెచ్చావు కావు. భవిష్యత్తులో రాజ్యపాలన చేస్తావంటే నాకు సంతోషంగానే ఉన్నది. కాని ఇది దక్కే సంతోషం కాదు. నిన్ను రాజుగారు రహస్యంగానైనా సరే చంపిస్తారు గాని, వదిలిపెట్టరు. అందుచేత నువ్వు ఈ రాత్రే దేశం వదిలి వెళ్ళిపో. ఎక్కడోక్కడ నువ్వు బతికుంటే నాకు చాలు," అన్నాడు.

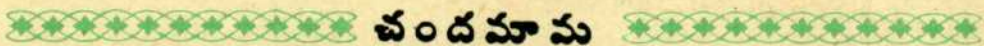
ఆ రాత్రే ప్రేమదత్తుడు విశ్వపురం రాజ్యాన్ని వదిలిపెట్టి వెళ్ళిపోయాడు. సేనాపతి మర్నాడు రాజుతో, "మహారాజా, మన రాజ్యంలో తమకూ, తమ సంతతికీ తప్ప రాజయోగం గల మరొకడికి స్థానం లేదు. నేను జ్యోతిమ్మడి మాటలు విని నా కొడుకుకు దేశబహిష్కరణ విధించాను. వాడు మన రాజ్యపు సరిహద్దులో కనిపిస్తే మరణదండన అమలు జరపటానికి కూడా ఏర్పాట్లు చేశాను," అన్నాడు.

ఈ మాట విని రాజు తృప్తిచెందాడు. ఆయన మనసులో ఉన్న విచారమంతా దిగిపోయింది.

జ్యోతిమ్మడి మాటలో ఏమాత్రమూ సమ్మతం లేనివాడు ప్రేమదత్తుడు ఒక్కడే. అతనికి కవిత్వం రాసే, చదువుకునే ఆనందంలో ముణిగితేలటం తప్ప రాజ్యకాంక్ష, రాజ్యాలు సంపాదించుకునే శక్తి ఏకొకానా లేవు. అలాటి పరిస్థితుల్లో తాను ఇల్లు వాకిలి వదిలిపెట్టి దేశం తరాలు పట్టిపోవటం ఏమాత్రమూ అర్థంలేనట్టుగా కనబడింది. ఒక్కొక్కసారి తన స్థితిచూసి అతను వెర్రి వాడిలాగా నవ్వుకునేవాడు; ప్రపంచానికి మతి పోయిందనుకునే వాడు.

వేళకు తిండిలేక, ఎండకూ, వానకూ గురి అవుతూ, తలదాచుకునే చోటులేక.

ప్రేమదత్తుడు చాలా దారుణమైన కష్టాలు అనుభవించాడు. క్రమంగా అతనికి ప్రపంచం పైనా, జీవితం పైనా రోత పుట్టుకొచ్చింది. అకలిదప్పులతో అలమటించే ప్రేమదత్తుణ్ణి కవితాకన్య కూడా విడిచిపెట్టేసింది.

ఒకనా డతను ఒక కాలిబాట వెంట నడుస్తూ, శోషవచ్చి, స్పృహతప్పి దారిలోనే పడిపోయాడు. అక్కడికి కొద్ది దూరంలో ఉన్న ఒక గుడిసె నుంచి ఒక అమ్మాయి, ఒక ముసలిదీ వచ్చి, అతనికి నైత్యం చారాలు చేసి, స్పృహ తెప్పించి, తమ సహాయంతో అతన్ని గుడిసెకు తీసుకుపోయి ఒక మంచం మీద ఘోరకోబెట్టారు. కాస్త తిండి

లోపలికి పోయాక ప్రేమదత్తుడి మనస్సు కూడా కొంచెం ఉత్సాహం పొందింది.

ఇల్లు వదిలిన ఇంతకాలానికి ప్రేమదత్తుడు సాటివాళ్ళ ఆదరం చవిచూశాడు. అతనికి మనుష్యుల మీదా, జీవితం మీదా మళ్ళీ కాస్త మమత ఏర్పడసాగింది.

ఆ గుడిసెలో ఉండే అమ్మాయి, ముసలిదీ చాలా మంచివాళ్ళుగా కనపడ్డారు.

“మీరెవరు? ఏవూరు?” అని ఆ అమ్మాయి అతన్ని అడిగింది.

“నా కెవరూ లేరు. నా పేరు ప్రేమదత్తుడు. జీవితంలో నాకున్న ఆనందమల్లా మంచి కవిత్వం పఠించటమూ, రచించటమూనూ,” అన్నా డతను.

“నేనూ అలాటి పరిస్థితిలోనే ఉన్నాను. ఈ అవ్వ తప్ప నా కుక్కడా అయినవాళ్ళెవరూ లేరు. మీకు కావలిసింది కవిత్వం రాసుకోవటమే అయితే, మాతోపాటు ఈ గుడిసెలోనే ఉండిపోవచ్చు. దిక్కులేని తిరుగుడు దేనికి? ఎప్పుడు ఈ గుడిసె మీదా, మా మీదా విసుగుపుట్టితే అప్పుడే వెళ్ళిపోవచ్చు,” అన్నదామె.

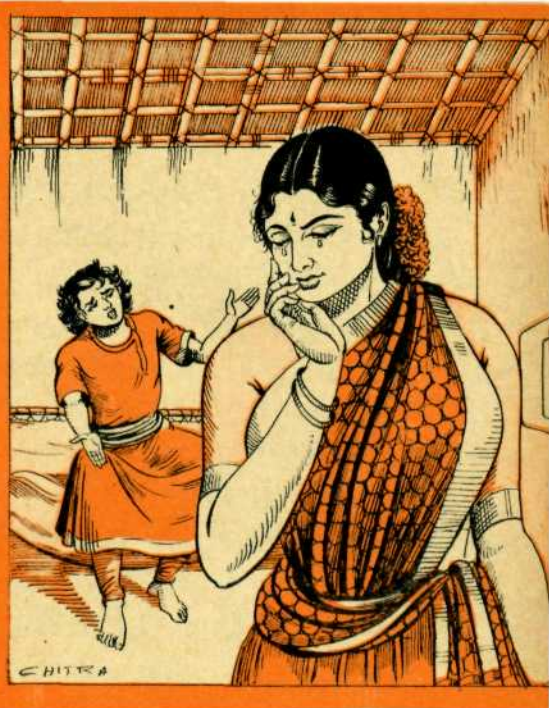
“నన్ను మీరింత ఆదరంతో చూస్తుంటే నాకు మీ మీద ఎందుకు విసుగుపుట్టుతుంది?” అన్నాడు ప్రేమదత్తుడు.

"నేను అనాకారిదాన్ని. నా ముఖం చూడగా చూడగా ఎపరికైనా విసుగు పుట్ట వచ్చు," అన్నదా అమ్మాయి.

ప్రేమదత్తుడు ఆశ్చర్యంగా ఆమెకేసి చూసి, "నువ్వు అనాకారిదానివా?" అని, ఆమె అంతస్సౌందర్యాన్ని పొగడుతూ ఒక పద్యం రాశాడు. ఆ పద్యం చూసి ఆ అమ్మాయి ఆనందాశ్రువులు రాల్చింది.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. ప్రేమదత్తుడు ఆ అనాకారి అమ్మాయి పైన ఎంతో ఆభిమానం చూపుతూ వస్తున్నాడు. అది చూసి అవ్వ ఒకనాడు, "నాయనా, ఈ పిల్లకు పెళ్లియ్యాడు మించిపోయింది. అనాకారి అని ఎవరూ పెళ్ళాడారు కారు. పెళ్ళి కాని పిల్ల ఊళ్లో ఉంటే నలుగురూ అస్తమానమూ ఆడిపోయ్యసాగారు. వాళ్ల సూటి పోట్లు భరించలేక, ఊరికి దూరంగా ఇక్కడ ఈ పాక వేసుకుని ఉంటున్నాం," అన్నది.

"ఈ పిల్లలో అనాకారితనమే చూసిన వాళ్ళు మూర్ఖులు. ఈమె హృదయంలోనూ, మనస్సులోనూ ఎంతో సౌందర్యం ఉన్నది. నే నీమెను ప్రేమించాను. పెళ్ళాడగలను కూడా. కాని నా బోటి బికారిని పెళ్ళాడి ఈమె ఏం సుఖపడుతుంది? ఇన్నాళ్ళు మీరు గనక నన్ను పోషించారు గాని, నాకు

ఒక్క పూట మిమ్మల్ని పోషించే శక్తి కూడా లేదు," అన్నాడు ప్రేమదత్తుడు.

"నీకేం, నాయనా, అందగాడివి. ఇవాళ ఈ అమ్మాయిని ప్రేమించా నంటున్నావు. కాని ఈ ప్రేమ ఎంత కాలం ఉంటుంది? రేపు చక్కని పిల్ల కనబడితే ఆమెనే ప్రేమిస్తావు," అన్నది అవ్వ.

"నేను ఎప్పటికైనా పెళ్ళాడితే ఈమెను తప్ప పెళ్ళాడనని ప్రమాణం చేస్తాను," అన్నాడు ప్రేమదత్తుడు.

"మాకు నీ బీదరికం చూస్తే భయం లేదు, నాయనా. వెంటనే మీ ఇద్దరికీ పెళ్లి ఏర్పాటు చేయిస్తాను," అన్నది అవ్వ.

మర్నాడు పెళ్ళి ముహూర్తానికి ఆ దేశపు రాజుగారే సపరివారంగా బయలుదేరి రావటంతో అసలు సంగతి బయటపడింది. ఆ గుడిసెలో ఉండే అమ్మాయి ఆ దేశపు రాజుగారి కూతురే. ఆమె పేరు చంద్రిక. ఆమెకు యుక్తవయసు రాగానే తండ్రి ఆమె పెళ్ళి తలపెట్టాడు. అనాకారి అని ఎవరూ ఆమెను పెళ్ళాడటానికి ముందుకు వచ్చారు కారు. రాజు, ఆమెను పెళ్ళాడటానికి ఒప్పుకున్నవాడికి అర్థరాజ్యం ఇవ్వటానికి కూడా సిద్ధపడ్డాడు. కాని చంద్రిక ఒప్పుకోలేదు.

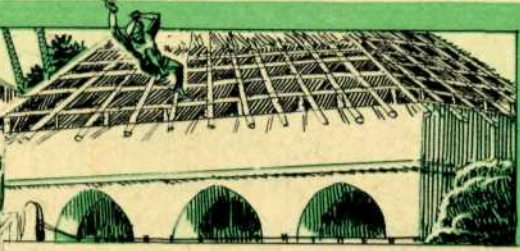
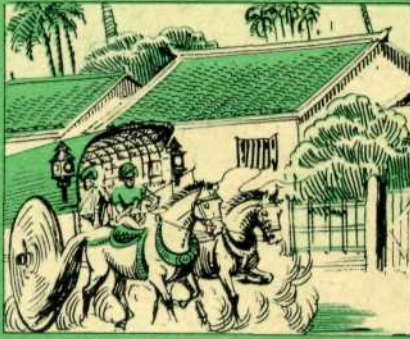
“అందం చూసి మోహించినవాడు ప్రేమించలేడు; రాజ్య లోభంతో నన్ను పెళ్ళాడేవాడు ప్రేమించబోడు. నాకు కావలసిన నిజమైన ప్రేమ ఈ రాజభవనంలోకి అడుగు పెట్టదు. నన్ను దూరంగా ఒక గుడిసెలో ఒక ఏడాది ఉండ నివ్వండి. ప్రేమ నన్ను వెతుక్కుంటూ వస్తుంది,” అన్నది చంద్రిక తండ్రితో.

కూతురు చెప్పిన మాట రాజుకు సమంజసంగానే కనబడింది. ఆయన నగరానికి దూరంగా ఒక గుడిసె వేయించి, అందులో చంద్రిక జీవనానికి అవసరమైన ఏర్పాట్లు చేసి, చిన్నతనం నుంచి ఆమెను పెంచిన దాదాని తోడుగా ఉంచాడు. అనేక వారాలూ నెలలూ గడిచిన మీదట ప్రేమ అనేది ప్రేమదత్తుడి రూపంలో ఆ గుడిసెలోకి అడుగు పెట్టింది.

ఈ సంగతులన్నీ విన్నాక ప్రేమదత్తుడు చంద్రికతో తన అసలు కథ చెప్పాడు. ఇద్దరూ కష్టాలద్వారానే సుఖం సంపాదించుకున్నారు. వాళ్ళ కష్టాలే వాళ్ళమధ్య ప్రేమ బంధమయాయి.

రాజుగారు తన కూతురినీ, కాబోయే అల్లుణ్ణి పెద్ద ఊరేగింపుతో నగరానికి తీసుకుపోయి, వాళ్ళకు పెళ్ళి చేసి, ఆ రాజునే తన అర్థరాజ్యానికి అల్లుణ్ణి అభిషిక్తుణ్ణి కూడా చేశాడు.

మంత్రపుకమ్మి

ఒకప్పుడు మళయాళదేశంలో మామూలు మనుషులు కూడా మంత్ర విద్యలు నేర్చే వారు. అయితే వాళ్ళు బతుకు తెరువుకు వెరువేరు పుత్తులు చేసుకునేవారు.

ఒక తంబిరాన్ వద్ద ఒక బండి తోలేవాడు ఉండేవాడు. తంబిరాన్ బండి మీద ఎక్కడి కైనా పోవలసి వచ్చినప్పుడు బండిని తోలటం తప్ప వాడి కింకేమీ పనిలేదు. తంబిరాన్ గారి బండిని లాగటానికి ముప్పై గుర్రాలు ప్రత్యేకంగా ఉండేవి. వాటిని సంరక్షించటానికి వేరే మనుషు లుండేవారు.

ఒకనాడు తంబిరాన్ బండిలో ఎక్కడికో పోతూ ఉండగా, ఒక చోటికి వచ్చేసరికి గుర్రాలు చటుక్కున ఆగిపోయాయి. బండి వాడు ఎంత అదిలించినా అవి ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు కదలలేదు.

బండివాడు తల ఎత్తి చూసేసరికి ఒక ఇంటి కప్పు మీద ఒక మనిషి కప్పు నేస్తూ

కనిపించాడు. బండివాడు ఆ మనిషిని కేక పెట్టి, "అన్నా, మమ్మల్ని మా దారిన వెళ్ళనీ!" అన్నాడు.

ఆ మనిషి కప్పు మీది నుంచి కిందికి చూసి, "నాతోనేనా మాట్లాడుతున్నావు? నా మానాన నేను పనిచేసుకుంటున్నాను. నిన్ను అడ్డానా? నిక్షేపంగా నీ దారిన వెళ్ళు," అన్నాడు.

బండివాడు మారు మాట్లాడక తన కమ్మి పైకి తీసి, దాని మీద మూడుసార్లు ఉండి, బండి గుర్రాలను గట్టిగా కొట్టాడు. మరుక్షణమే ఇంటి కప్పుమీద ఉన్న మనిషి కెప్పున అరిచి కిందపడి, గిలగిలా తన్ను కోసాగాడు.

ఇదంతా కళ్ళారా చూసిన తంబిరాన్ తన బండివాడికి చేతబడి తెలుసునని గ్రహించి, వాణ్ణి క్షణంకూడా ఉంచుకోవటం ఇష్టంలేక, ఒక ఏడాది జీతం అదనంగా

ఇచ్చి, "ఇక నువ్వు నాకు బండి తోలనవ
సరంలేదు," అని చెప్పి పంపించేశాడు.

బండివాణ్ణి పంపేశాక తంబిరాన్ గారి
గుర్రాలు చిత్రంగా ప్రవర్తించసాగాయి. అవి
కాసావాళ్ళను దగ్గిరికి రానిచ్చాయి కావు.
వాళ్ళు గడ్డిగాని, బొక్కెనతో నీరుగాని తీసు
కుని దగ్గిరికి వస్తే అవి వెనక కాళ్ళమీద
లేచి నిలబడి, గట్టిగా సకిలించి, ముందు
కాళ్ళతో భయంకరంగా తన్ను వచ్చేవి. ఇలా
చేసి అవి మూడు రోజులపాటు మేతగాని,
నీరుగాని ముట్టలేదు.

తంబిరాన్, ఇదంతా బండివాడి పని అయి
ఉంటుందనుకుని, వాణ్ణి పిలుచుకు రమ్మని
మనిషిని పంపాడు. ఆ మనిషి వెళ్ళి,
"నిన్ను యజమానిగారు వెంటనే రమ్మం
టున్నారు," అన్నాడు.

"ఆయన నా కిప్పుడు యజమాని కాదు.
నే నింటో లేననిచెప్పి," అని బండివాడు
ఆ మనిషిని పంపేశాడు.

మధ్యాహ్నం దాటి మరొక మనిషి వచ్చి
యజమానిగారు రమ్మంటున్నారన్నాడు.

"యజమానిగారి గొంతు నన్ను పొమ్మ.
నటం చెవులబడిందిగాని రమ్మనటం
నా చెవులపడలేదే?" అన్నాడు బండివాడు.

చేసేదిలేక తంబిరాన్ సాయంకాలం తానే
స్వయంగా వెళ్ళి బండివాణ్ణి వెంటపెట్టుకు
వచ్చాడు. వాడు వచ్చేసరికి గుర్రాలసాల
నానా భీభత్సంగానూ ఉన్నది. బండివాడు
తన పాత కమ్మి గోడ నుంచి తీసి, గుర్రాల
దగ్గిరికి వచ్చి, "మీకేం పొయ్యేకాలం?"
అంటూ దాన్ని గాలిలో చెళ్ళు మనిపించి,
కాసావాళ్ళతో, "గడ్డి తెచ్చివెయ్యండి. ఎట్లా
తినవో చూస్తాను!" అన్నాడు.

గుర్రాలకు దయ్యం వదిలినట్టయింది.
అవి ఏమీ ఎరగనట్టు మేత తిని నీళ్ళు
తాగాయి. తంబిరాన్ బండివాడి జీతం పెంచి,
ముసలివాడైన దాకా వాణ్ణి తన నౌకరీలోనే
ఉంచుకున్నాడు.

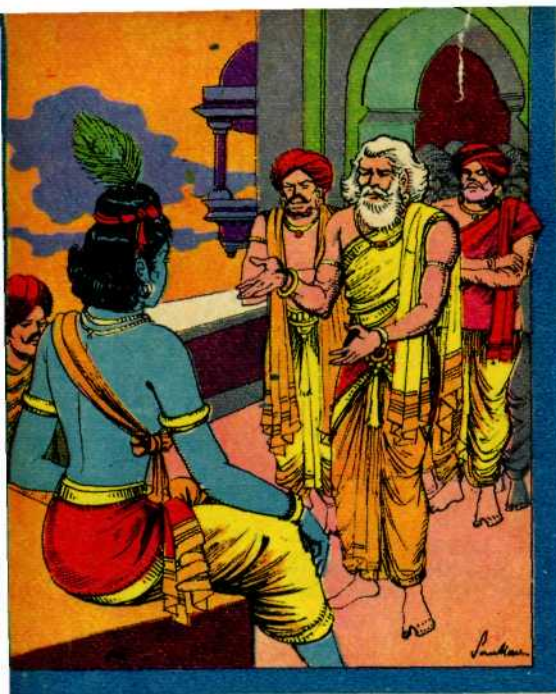
కృష్ణావతారం

కంసుడు చచ్చిన వార్త తెలియగానే అతని భార్య లండరూ మూర్తీభవించిన శోక దేవతలలాగా వచ్చి, తమ భర్త కళేబరం మీద పడి వైనవైనాలుగా ఏడ్చారు. మూడు లోకాలలోనూ కంసుణ్ణి జయించ గలవాడు లేడని వాళ్ళ నమ్మకం. అలాటివాడు ఒక కుర్రవాడి చేతిలో ఇంత దారుణంగా మరణిస్తాడని, ఇంతలోనే తమకు వైధవ్యం సంప్రాప్తమవుతుందని వారు అనుకోలేదు.

కంసుడి తల్లి కూడా తన కోడళ్ళతో బాటు కొడుకు కోసం దుఃఖించింది. ఆమె తన భర్త అయిన అగ్రసేనుడి పద్దకు వెళ్లి, "ఏడుగు పడి కూలిపోయిన కొండలాగా పడి ఉన్న నీ కొడుకును చూసుకున్నావా? వాడికి దహనసంస్కారాలు జరపాలి గదా?

తన బాహుబలంతో కృష్ణుడు రాజ్యాన్ని గెల్చుకున్నాడు. కృష్ణుణ్ణి ఉత్తరక్రియలకు అనుమతించమని అడుగు," అన్నది.

కంసుడి చావు చూసి మరీ వెళ్ళిపోదా మన్నట్టుగా సూర్యుడు అస్తమించాడు. ఆ సంధ్యవేళ యాదవుల మధ్య ఉన్న కృష్ణుడికి కంసుడి భార్యల రోదనలు వినవచ్చాయి. అతని కళ్ళ నీళ్ళు తిరిగాయి. అతను తన చుట్టూ ఉన్న బంధుజనంతో, "నేను ఆతి బాల్యం మూలాన ఉద్రేకంతో ఎంత మంది స్త్రీలకు వైధవ్యదుఃఖం కలిగించాను! కాని, నిజం ఆలోచిస్తే, కంసుడి దుర్మార్గానికి మరొక విరుగుడు లేదు. ఈ దుర్మార్గుడిలాగా తన తండ్రిని నిర్బంధంలో ఉంచి తానే రాజ్యం ఏలినవా డెక్కడైనా

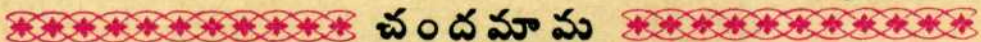
ఉన్నాడా? పాపిని చూసి జాలిపడటం కూడా పాపమే నని చెబుతారు. లోకక్షేమం కోరి నే నీ దుర్మార్గుణ్ణి చంపాను. ముందు ఏం చెయ్యాలో కూడా నేను ఆలోచించే పెట్టాను,” అన్నాడు.

అత నిలా అంటూండగానే ఉగ్రసేనుడు, శిని మొదలైన యాదవవృద్ధులను వెంట బెట్టుకుని వచ్చి, కృష్ణుడి ముందు కొద్దిసేపు తల వంచుకుని నిలబడి, కన్నీకు కార్చి, తల ఎత్తి, గద్గద కంఠంతో, “నాయనా, అతి భయంకరుడైన శత్రువును హతమార్చి గొప్ప ఖ్యాతి సంపాదించుకున్నావు; యాదవ వంశానికి మహదానందం చేకూర్చావు. ఇక

రాజ్యం నీదే. నువ్వే రాజువు. ఏ లోటూ లేకుండా మహా వైభవంగా రాజరికం అనుభవించు. నీ శత్రువు పోయాడు గనక, నీ మనసులో పగ పెట్టుకోక, నా బోటివారి పట్ల అదరంతో ప్రవర్తించు. ప్రస్తుతం కంసుడి ప్రేతవిధి జరగవలసి ఉన్నది. ఇందుకు నువు అనుమతించే పక్షంలో నేనూ, నా భార్య, నా కోడళ్ళూ ఇన్ని నీళ్ళు వదలుతాము. ఆ తరువాత నేను జటావల్క్య లాల్లు ధరించి అరణ్యవాసం చేసుకుంటాను,” అన్నాడు.

ఆ మాటకు కృష్ణుడు, “దీనికి నా అనుమతి కావాలా? కంసుడి ఉత్తరక్రియలకు నేను అభ్యంతరం చెబుతానా? ఒక్క మాట చెప్పవలసి ఉన్నది. నాకు రాజ్యంతో పని లేదు. నేను రాజధనం మీది ఆశ కొద్ది కంసుణ్ణి చంపలేదు. వంశద్రోహి, లోక కలటకుడూ కనక లోకహితం కోరి అతన్ని చంపాను. అందువల్ల నాకు వచ్చే కీర్తి చాలు. ఇక నేను నా మానాన ఆవులమందలి మధ్యకు వెళ్ళి, అడవి జంతువులాగా గోపాలకులతో కలిసి ఆటలూ, పాటలూ సాగిస్తాను. నా మనవి ఒకటి ఉన్నది. నే నీ మాటలు కపటంగా న్యాయంగా నీదైన

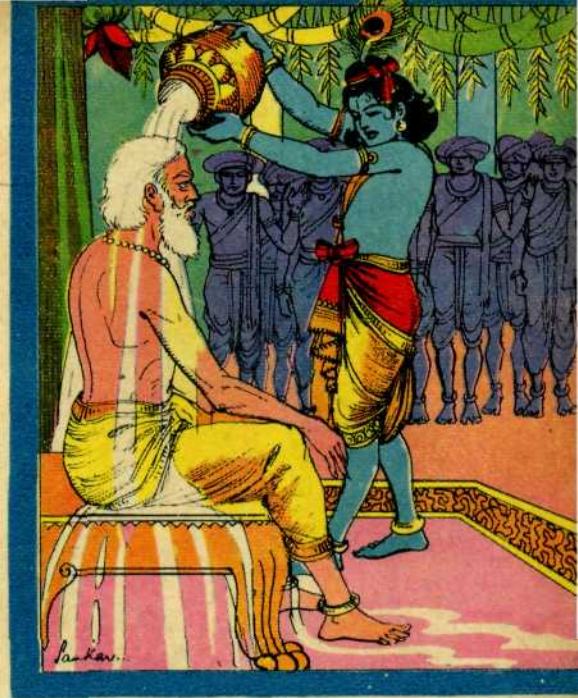

రాజ్యాన్ని నీచుడై నీ కొడుకు హరించాడు. అది చివరకు నీదే అయింది. హాయిగా రాజ్యాభిషేకం చేసుకో. ఈ రాజ్యం నేను గెలిచి నీ కిస్తున్నాను. నా మీద వాత్సల్య ప్రేమలున్న పక్షంలో నా కోరిక నిరాకరించ వద్దు," అన్నాడు.

అనటంతో పానివ్యవక కృష్ణుడు ఉగ్ర సేనుడికి అప్పటికప్పుడే అందరి మధ్యా రాజ్యాభిషేకం జరిపించేశాడు. ఉగ్రసేనుడు బలరామ కృష్ణులకు చేయించవలసిన సంస్కరణలన్నీ చేయించాడు. కృష్ణుడు పూనుకుని మధురానగరాన్ని పూర్వంకన్న చాలా వైభవంగా తయారుచేశాడు.

ఒకనాడు అతను బలరాముడితో, "మనం పుట్టిన నాటినుంచీ చదువూ, సంస్కారమూ, ఆచారమూ లేకుండా అడవుల వెంటబడి తిరిగాం. ఇప్పటికైనా ఒక గురువు దగ్గర చేరి చదువుకోవటం మంచిది గదా!" అన్నాడు.

ఈ ఆలోచన రాగానే బలరామకృష్ణులు తమ అభిప్రాయాన్ని అయినవాళ్ళకు చెప్పి, వారి అనుమతితో అవంతిపురంలో ఉండే సాందీపను డనే బ్రాహ్మణుడి వద్దకు వెళ్లి, తమ గోత్రనామాలు తెలుపుకుని, చదువు చెప్పమని ప్రార్థించారు. ఆయన వాళ్ళను

తన శిష్యులుగా పరిగ్రహించి, అరవైనాలుగు రోజులలో నాలుగు వేదాలూ, షడంగాలూ చెప్పాడు. వాళ్ళు వన్నెండు రోజులలో ధర్మశాస్త్రమూ, తర్కమూ, న్యాయ శాస్త్రమూ, గణితమూ, సంగీతమూ, సైనిక విద్యలూ నేర్చుకున్నారు, యాభై రోజులలో అస్త్రశాస్త్రం పూర్తిగా అభ్యసించారు. సాందీపనుడు వారి అధ్యయన శక్తి చూసి, "వీళ్ళు మానవ రూపంలో వచ్చిన సూర్య చంద్రులా ఏమిటి?" అనుకుని ఆశ్చర్యం పొందాడు.

బలరామకృష్ణులు గురువు వద్ద విద్యాభ్యాసం పూర్తిచేసి, ఆయనకు నమస్క

రించి, "మీ దయవల్ల మేము విద్యావంతులమయ్యాం. మా వల్ల మీకు ఏం కావాలో కోరండి. ఎంత దుర్లభమైనా సరే, మీ కోరిక నెరవేరుస్తాం," అన్నారు.

ఆ మాట విని సాందీపనుడు, "నా కొక కొడుకుండేవాడు. వాడు తీర్థయాత్రలు చేస్తూ సముద్రస్నానం చేస్తూండగా ఒక తిమి వాణ్ణి మింగింది. ఆ పుత్రశోకం నన్నిప్పటికీ దహించుతూనే ఉన్నది. నా కొడుకును ఎలాగైనా నాకు తిరిగి ఇప్పించండి, అంతేచాలు," అన్నాడు.

అయిన కోరిన గురుదక్షిణ చెల్లించటానికి నిశ్చయించి కృష్ణుడు, అన్న అనుమతి

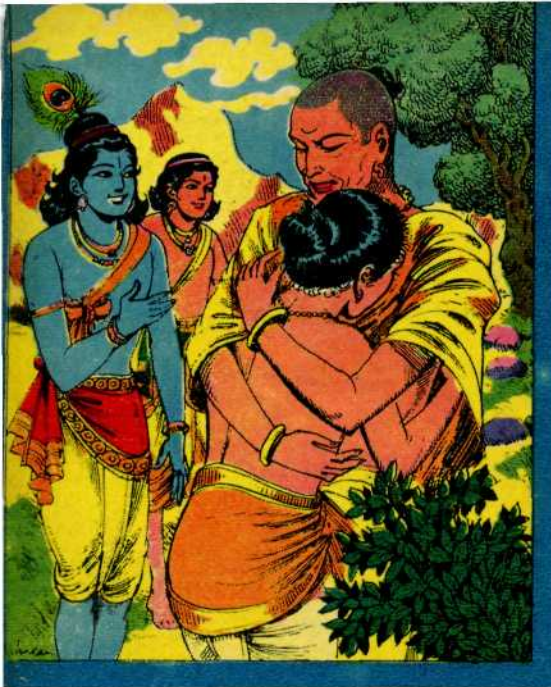
పొంది, ధనుర్బాణాలు తీసుకుని సముద్ర తీరానికి వెళ్ళి, సముద్రుడితో, "మా గురువు గారు సాందీపనుడు తన కొడుకును నీలో పోగొట్టుకున్నాడట. అతన్ని మింగిన దుష్టుణ్ణి తక్షణం చూపించు," అన్నాడు.

వెంటనే సముద్రుడు ప్రత్యక్షమై చేతులు జోడించి, "పంచజను డనే రాక్షసుడు తిమి రూపంలో వచ్చి మీ గురువుగారి కొడుకును మింగేశాడు. ఆ రాక్షసుణ్ణి ఇప్పుడే నీ ముందుంచుతాను," అన్నాడు.

మరుక్షణమే సముద్రపు కెరటాలు తిమి రూపంలో ఉన్న పంచజనుణ్ణి తెచ్చి ఒడ్డున పారేశాయి. కృష్ణుడు కత్తితో దాని పొట్ట చీల్చి చూస్తే దానిలో గురువుత్రుడు లేడు, కాని ఒక గొప్ప శంఖం ఉన్నది. దాన్ని చూడగానే కృష్ణుడికి ముచ్చట వేసి, తన ఉపయోగం కోసం ఉంచుకున్నాడు. పంచజనుడి కడుపులో దొరికింది గనక ఆ శంఖానికి పాంచజన్య మనే పేరు వచ్చింది.

అయితే గురువుత్రుడి సమస్య తీరలేదు. ఆకుర్రవాడు ఏమై ఉంటాడు? చచ్చిపోయి యమలోకానికే పోయి ఉండాలి. ఇలా అనుకుని కృష్ణుడు తిన్నగా దక్షిణ దిక్కుగా బయలుదేరి యమలోకానికి వెళ్ళి, సింహాసనం మీద కూర్చుని ఉన్న యమధర్మ

రాజును చూసి, కోపంగా, "మా గురువు గారైన సాందీపనుడి కొడుకును నువ్వు తీసుకొచ్చావు. అతన్ని నాకు తిరిగి ఇచ్చేయి. ఇవ్వకుండా దౌర్జన్యానికి దిగావే, నీ ప్రాణాలు తీస్తాను," అన్నాడు.

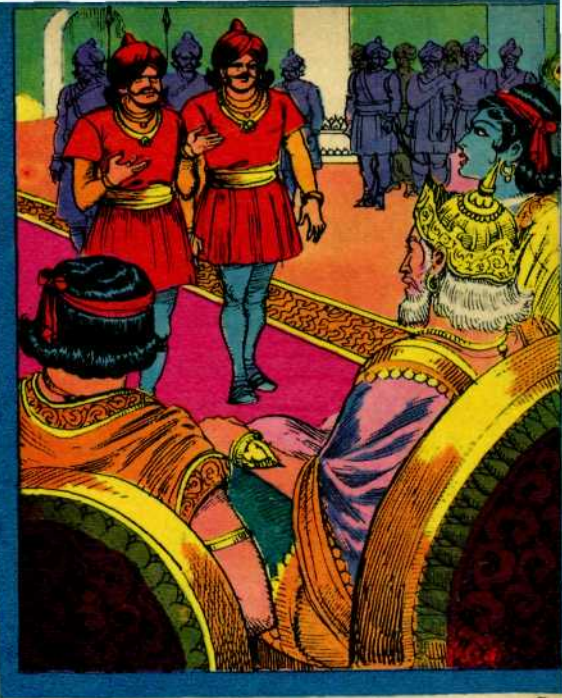
యముడు వెణికిపోతూ లేచి నిలబడి, చేతులు జోడించి, "నేను ప్రాణుల పుణ్య పాపాలు నిర్ణయించే వాణ్ణిగాని, ప్రాణాలు తెచ్చేవాణ్ణి కాను. అది మృత్యువు పని," అని చెప్పాడు.

"మృత్యువు కింత పాగరా? మా గురువు పుత్రుణ్ణి తీసుకు పోవటమే గాక, మమ్మల్ని ఇంత దూరం తిప్పిస్తాడా? వాడి ఆయువు

మూడింది!" అంటూ కృష్ణుడు వింటికి ఒక దివ్య బాణం ఎక్కు పెట్టాడు. అది చూసి భయపడి మృత్యువు గురువుత్రుడి ప్రాణాలను తిరిగి శరీరంలో ఉంచి తెచ్చి, కృష్ణుడి ముందుంచాడు.

ఈ విధంగా కృష్ణుడు సముద్రుణ్ణి, యముణ్ణి, మృత్యువునూ గడగడ లాడించి, పాంచజన్యాన్ని, ప్రాణాలతో గురువుత్రుణ్ణి సాధించి, తన గురువు దగ్గరికి తిరిగివచ్చాడు. గురువుగారు ఆశ్చర్యంతోనూ, అనందంతోనూ వివశుడై, తన కొడుకుని కౌగలించుకుని, అపూర్వమైన గురుదక్షిణ ఇచ్చి నందుకు కృష్ణుణ్ణి వెయ్యివిధాల ఆశీర్వాదించాడు. బలరామకృష్ణులు మరికొన్ని రోజులు గురువుగా రింట ఉండి, ఆయన పద్ద సెలవు పుచ్చుకుని, మధురానగరానికి తిరిగి వచ్చారు.

వాళ్ళకు ఉగ్రసేనుడు బ్రహ్మాండమైన స్వాగతమూ ఊరేగింపు ఏర్పాటుచేసి, బంధువులనూ, పరివారాన్నీ వెంటబెట్టుకుని వాళ్ళకు ఎదురువెళ్ళి, మేళతాళాలతో తీసుకొచ్చాడు. బలరామకృష్ణులు వసుదేవుడి ఇంటికి చేరుకుని, తమ విద్యాభ్యాసం అనుభవాలు అందరికీ చెప్పి, సుఖంగా కాలం గడపసాగారు.

జరాసంధుడు మగధదేశానికి రాజు. ఇతని కుమార్తెలు అస్తి, ప్రాస్తి అనేవాళ్ళు కంసుడి భార్యలు. తన అల్లుణ్ణి కృష్ణుడు చంపి, తన కుమార్తెలకు వైధవ్యం కలిగించాడన్న వార్త విని ఆ కోపంతో, జరాసంధుడు, అనేకమంది రాజులను కూడ గట్టుకుని, ఇరవైఒక్క అశ్విహేల సేనను వెంటబెట్టుకుని మధుర మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరి వచ్చి, యమునా తీరాన విడిసి, విందుడూ, అనువిందుడూ అనే రాజకుమారులను కృష్ణుడి వద్దకు తన దూతలుగా పంపాడు. వారు ఉగ్రసేనుడి సభకు వచ్చి, ఆ సభలోనే బలరాముడితో సహా కూర్చుని ఉన్న కృష్ణుడితో, జరాసంధుడి మాటలుగా ఇలా చెప్పారు :

"నువ్వు, నీ అన్నా పెద్ద మొనగాళ్ళలాగా వచ్చి కంసుణ్ణి, అతని తమ్ముణ్ణి చంపారు. కంసుడు నా అల్లుడు. నా కుమార్తెల వైధవ్యదుఃఖం చూడలేక, నీతో యుద్ధం చెయ్యటానికి వచ్చాను. నువ్వు త్వరగా యుద్ధానికి రా. నువ్వయినా బతికి ఉండాలి, నేనైనా బతికి ఉండాలి; మన ఇద్దరికీ భూమి మీద చోటు లేదు. ఎదట నిలబడి నాతో యుద్ధం చేశావా నిన్ను చంపేస్తాను; యుద్ధం చెయ్యలేక పారి

పోయావా, పాతాళంలో దూరినా వెంట తరిమి హతమార్చుతాను. నే నెలాటివాణ్ణి అక్రూరుణ్ణి అడిగినా, నీ తమ్ముడు సాత్యకిని అడిగినా చెబుతారు. రేపే మధురానగరానికి ముట్టడి వేస్తున్నాను. కనక నువ్వు సిద్ధంగా ఉండు."

జరాసంధుడి మాటలుగా దూతలు చెప్పిన ఈ మాటలు విని కృష్ణుడు నవ్వుతూ, "చాలా సంతోషం. నేను ఇన్ని మాటలవాణ్ణి కాను. జరాసంధుడి కోర్పు అణచటానికి నేనే వద్దా మనుకుంటుండగా తానే వచ్చాడు. రానీ. పూర్వం రాక్షసి అతికించిన అతని శరీరాన్ని మళ్ళీ రెండుగా

చీలుస్తాను. కంసుణ్ణి చంపి ఈ రాజ్యాన్ని ఉగ్రసేనుడి కిచ్చినట్టే, జరాసంధుణ్ణి చంపి, అతని కొడుక్కు మగధ రాజ్యాభిషేకం చేస్తాను,” అన్నాడు.

జరాసంధుడి దూతలుగా వచ్చిన రాజకుమారులు కృష్ణుడి చేత సత్కారాలు పొంది వెళ్ళి, అతను చెప్పిన జవాబు జరాసంధుడికి అందించారు.

జరాసంధుడి పేరు విని గానే ఉగ్రసేనుడు మొదలుగా గల యాదవులందరికీ కాళ్ళు చల్లబడ్డాయి. వారిలో వికద్రుడనే యదువృద్ధుడు, కృష్ణుడితో ఇలా అన్నాడు:

“నాయనా, కమలంలో బ్రహ్మ పుట్టి నట్టుగా ఈ యదువంశంలో నువ్వు పుట్టావు. నువ్వుండగా యాదవుల కే భయమూ ఉండదు. జరాసంధుడికి అంతులేని రాజుల అండ ఉన్నది. అతను యుక్తిపరుడు, దారుణ స్వభావుడు. అతన్ని యుద్ధంలో ఓడించే శక్తి నీ కొక్కడికే ఉన్నది.

కంసుడు బలగర్వితుడై కోటకు ఎలాటి రక్షణలూ లేకుండా ఉంచాడు. ఆయుధాలు నిద్దంగా లేవు, అహరపదార్థాలు అంతకన్నా లేవు. నిజాని కిది ఇవాళ దుర్గమే కాదు. అకస్మాత్తుగా శత్రువు వచ్చి పడ్డాడు. అతన్ని ఎదిరించక ఎవరి మానాన వారు చేతులు కట్టుకు కూర్చుంటే ఈ రాష్ట్రం దక్కదు. పూర్వం ముచికుందుడూ, పద్మవంతుడూ, సారసుడూ, హరితుడూ అనే యాదవరాజులు ఋక్షవంతమూ, వింధ్యమూ, సహ్యామూ అనే పర్వతాలలోనూ, పడమటి సముద్రంలోని దీవులలోనూ శత్రువులకు లొంగని దుర్గాలెన్నో నిర్మించారు. వీరు నలుగురికీ పూర్వమే మాధవుడు ఈ మధురను పాలించాడు. ఈ నాడు దీనిని బలపరచటం సాధ్యం కాదు. వేరే మరొక దుర్గం ఏర్పాటు చేసుకోవలసిందే. సూచన ప్రాయంగా చెప్పాను. కర్తవ్యం నువ్వే అలోచించు.”

అరణ్యపురాణం

15

ఊరి చివర చెట్టు కింద సమావేశమైన జనం యొక్క కోలాహలం అంతకంతకూ హెచ్చి పోతున్నది. అది అట్టహాసంగా పెడబొబ్బలతో ముగిసింది. కర్రలూ, బొంగులూ, కొడవళ్ళూ, కత్తులూ పట్టుకున్న స్త్రీలూ, పురుషులూ, బలదేవ, పూజారీల వెంట వీధివెంబడి బయలుదేరి మెస్సுவా వాళ్ళ ఇంటికి వచ్చారు.

గుడిసె తలుపు కొంచెం చిక్కుపెట్టి, తెరుచుకోలేదు. జనం తలుపు పడతన్నారు. కాగడాల వెలుగు గుడిసెలో ప్రసరించింది. మంచం మీద నల్లగా బాఘీర, పంజాలు మంచంపట్టె మీదుగా వేల్చాడవేసి, పడుకుని ఉండటం కనబడింది. ఒక్క అరనిమిషం పాటు నిశ్శబ్దం. ముందుండిన జనం ప్రాణాల కోసం పెసగులాడుతూ, వెనక ఉన్నవాళ్ళను తోసుకుని బయటపడ యత్నిం

చారు. ఈ అరనిమిషం లోపల బాఘీర తలయెత్తి, నేరంతా తెరిచి, తాపీగా, తృప్తిగా ఆవలించాడు.

మరుక్షణం వీధిలో ఒక్క పురుగు లేదు. బాఘీర కిటికీలో నుంచి బయటికి దూకి మౌగి చింత నిలబడ్డాడు.

“ఇక తెల్లవారితే గాని వాళ్లు ఇళ్ళనుంచి బయటికి రారు. ఇప్పు డిక ఏమిటి?” అన్నాడు బాఘీర.

“మంచిపని చేశావు. తెల్లవారిన దాకా వాళ్ళను ఒక కంట కనిపెట్టి ఉండు. నేను నిద్రపోవాలి,” అని మౌగి అరణ్యంలోకి పరిగెత్తి, ఒక చట్రాయి పైన పడుకుని గొడ్డు నిద్రలో పడ్డాడు. అతను ఆ రాత్రి, తరవాత పగలూ అలాగే నిద్రపోయి, తిరిగి రాత్రి అయాక లేచాడు. అతను లేచేసరికి అతని పక్కన బాఘీర ఉన్నాడు.

అట్ట చివరి బొమ్మ

“అ మొగుడూ పెళ్ళాలు ఖాన్దివారా కను చూపు మేరలోకి క్షేమంగా చేరారు. తోడే లమ్మ కబురు పంపింది. అర్ధరాత్రి లోపలే వాళ్ళకు గుర్రం దొరికిందిట. ప్రయాణం సుఖంగా సాగిందిట. ఇవాళ బారెడు పొద్దెక్కినదాకా గ్రామంలో ఉండే మనిషిమంద ఇళ్ళు కదలేదు,” అన్నాడు బాఘీర.

మౌగ్లీ ఏదో అలోచనలో పడ్డాడు. చెట్టు కింద బలదేవుడు చెప్పిన కథలలో ఒకటి అతనికి జ్ఞాపకం వచ్చింది. అతను తల ఎత్తి బాఘీరతో, “హాథీనీ, ఆయన ముగ్గురు కొడుకులనూ ఇక్కడి కొకసారి పిలుచు కొస్తావా?” అన్నాడు.

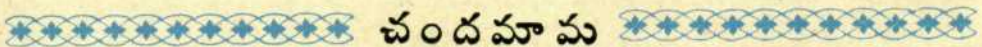
బాఘీర నివ్వెరపోయి, “ఆయన అరణ్యానికి అధిపతి. మనం రా, పో అనటం భావ్యంగా ఉంటుందా?” అన్నాడు.

“ఒక్కమాట చెవిని వేశావంటే ఆయన తప్పక వస్తాడు. ఆ మాట ఏమిటంటే— భరత్ పూర్ పాలాల దాడి. ఆ మాట చెప్పి రమ్మను, తప్పక వస్తాడు,” అన్నాడు మౌగ్లీ.

బాఘీర, హాథీ ఏనుగునూ, అతని కొడుకులనూ వెతుక్కుంటూ వెళ్ళాడు. మౌగ్లీ రమ్మన్నాడని చెబితే హాథీకి ఆగ్రహం రావచ్చు, అంతకంటే ఇంకేం జరుగుతుంది?

మౌగ్లీ రక్తం ఉడికిపోతున్నది. అతనెన్నడూ మనిషిరక్తం వాసన చూసినవాడు కాదు. అలాటివాడు మెస్సువా రక్తం వాసన చూసి చీదరించుకున్నాడు. అతనిలో ప్రేమ భావం అంటూ ఏమైనా ఉంటే మెస్సువా పైన మాత్రమే ఉన్నది. అమెను తాళ్ళతో బధించినందుకు మానవుల పైన పగ తీర్చుకోవాలి. అందుకు హాథీ సహాయం అవసరం. బలదేవుడు చెప్పిన ఒక కథ వల్ల మౌగ్లీకి ఈ అలోచన వచ్చింది.

మాటాపలుకూ లేకుండా హాథీ, అతని ముగ్గురు కొడుకులూ మౌగ్లీ ఉన్న చోటికి బాఘీర వెంట వచ్చారు. మౌగ్లీ చాలాసేపు ఏమీ అనక, చివరకు బాఘీర కేసి తిరిగి,

“నీ కొక గొప్ప ఏనుగు కథ చెబుతాను. చాలాకాలం క్రితం భరత్పూర్ వేటగాళ్ళు ఈ ఏనుగును ఒక గుంటలో మాటువేసి పట్టుకున్నారు. అప్పుడా ఏనుగు కాళ్ళలో ఒకటి గుంటలో ఉన్న గుంజ మూలంగా చీరుకుపోయి, తెల్లటి చార ఏర్పడింది. తరవాత వేటగాళ్ళు అతన్ని గుంటలో నుంచి పైకి తీసుకు పోదామని వచ్చారు. కాని పరాక్రమం గల ఆ ఏనుగు కట్టు తెంచుకుని పారిపోయాడు. ఆయనకు ముగ్గురు కొడుకు లని జ్ఞాపకం,” అన్నాడు.

వెన్నెలలో హాథీ అటూ ఇటూ మనిలే టప్పుడు అతని కాలిమీద తెల్లని చార మెరిసింది. మౌగ్గీ హాథీ కేసి తిరిగి, “ఆ పాలాలు నూర్చే తరుణం వచ్చేటప్పటికి ఏం జరిగింది హాథీ?” అని అడిగాడు.

“నేనూ, నా ముగ్గురు కొడుకులూ వాటిని నూర్చాం,” అన్నాడు హాథీ.

“తరవాత పాలాల సాగేమయింది?”

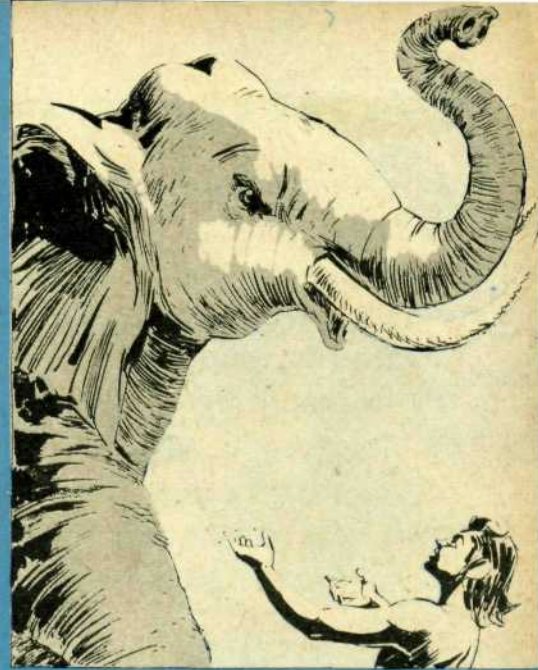
“సాగలేదు.”

“ఆ పాలాలమీద బతికే వాళ్లేమయారు?”

“పాలాలు వదిలిపెట్టి పోయారు.”

“వాళ్ళ ఇళ్ళు?”

“వాటి కప్పలను మేం పీకేశాం. మట్టి గోడలను అరణ్యం మింగేసింది. అయిదు

గ్రామాలను అరణ్యంలో కలిపేశాం. ఈ భరత్పూర్ పాలాల దాడిని నేనూ, నా కొడుకులూ చేశాం. కాని, మనిషికూనా, నీ కీ కథ యింత వివరంగా ఎలా తెలిసింది?” అని హాథీ అడిగాడు.

“ఒక మనిషి చెప్పగా విన్నాను. ఆ దాడి చాలా బాగా జరిగింది. అలాంటి దాడి మరొకటి ఇప్పుడు జరగాలి. నన్ను వెలివేసిన మనుషుల మంద ఉండే గ్రామం తెలుసు గదా? ఆ గ్రామాన్ని అరణ్యంలో చేర్చాలి, హాథీ!” అన్నాడు మౌగ్గీ.

“అందుకు చాలా అగ్రహం కావాలి. నా కా మనిషి మంద మీద అగ్రహం లేదే!

ఏం చేసేటట్టు?” అన్నాడు హాథీ అనుమానంగా.

“అరణ్యంలో శాకాహారివి నువ్వేనా ఏమిటి? పొలాలు నాశనమయ్యేదాకా నువ్వు చాయలకు పోనవసరం లేదు. నీ వాళ్లయిన లేళ్ళనూ, దుప్పలనూ, పందులనూ అటు కేసి పంపు,” అన్నాడు మౌగ్గీ.

హాథీ తన కొడుకులతో వెళ్లిపోయాక బాఘీర భయంతో వణికిపోతూ, “అరణ్య ప్రభూ, ఆవసరం వచ్చినప్పుడు నన్నూ, భాలూనూ కనిపెట్టి ఉండు. నీ ముందు మేము కూనలం!” అన్నాడు.

ఎలా బయలుదేరిందో గాని అరణ్యంలో ఒక పుకారు బయలుదేరింది—ఫలాని లోయలో మంచి మేతా, శ్రేష్ఠమైన నీరూ ఉన్నదట! అటువంటి పుకారు ఊరికే పోదు. అరణ్యంలో ఎక్కడెక్కడో ఉండే అడివి దున్నలూ, లేళ్ళూ క్రమంగా ఒక దిక్కుగా బయలుదేరి మేస్తూ వెళ్ళాయి.

వాటిని సరి అయిన మార్గంలో నడిపిస్తూ, ముందుకు పోయే ప్రోత్సాహం ఇచ్చిన జంతువు లేన్నో ఉన్నాయి. అంతా ఒక పథకం ప్రకారం సాగింది. గ్రామానికి పది మైళ్ళ కైవారంలోకి అసంఖ్యాకమైన అరణ్య మృగాలు మేయటానికి వచ్చాయి.

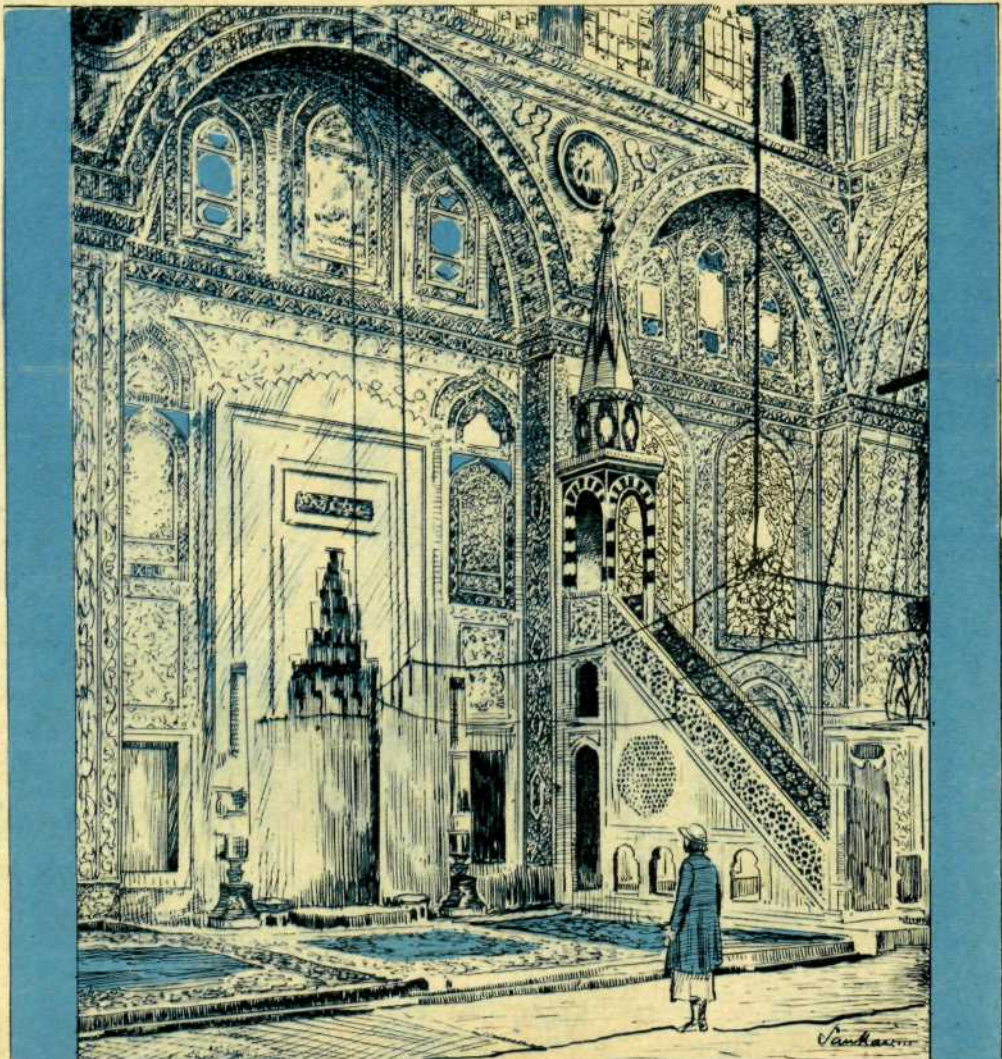
ఒకనాడు గ్రామస్థులు ఉదయం లేచి చూసేసరికి వాళ్ళ పొలాలు లేవు; వాళ్ళ పశువులకు గడ్డివరకలు లేవు. ఆ రాత్రి ఏవో క్రూరమృగాలు గ్రామం ప్రవేశించి, అక్కడ ఉన్న నాలుగు పొట్టి గుర్రాలనూ చంపేసి పోయాయి. తరవాత ఏనుగులు రంగంలో ప్రవేశించి, ఇళ్ళ కప్పులు లాగే శాయి, మట్టిగోడలను కూలదోశాయి.

అప్పటికీ గ్రామస్థులు వెళ్లిపోవటానికి తాత్పర్యం చేశారు. ఇంతలో వానలు వచ్చాయి. గ్రామం ఖాళీ అయింది. ఈ విధంగా ఆ గ్రామంలోకి అరణ్యం ప్రవేశించటానికి కృషి ముగిసింది.

69. మిహ్రమా మసీదు

ఇస్టాన్బుల్ (టర్కీ)లోని కొండలన్నిటిలోకి ఎత్తయిన దానిపైన నిర్మించిన ఈ అందమైన మసీదులో అనేక గవాక్షాలున్నాయి. దీనిని నిర్మించినవాడు సినాన్ అనే ఆర్కీనియను శిల్పి. మిహ్రమా అనే ఆమె సోలిమన్ అనేవాడి కుమార్తె. ఆమె ఈ మసీదులో ఉంటే ఆకాశం కింద ఉన్నట్టుండాలన్నదట.

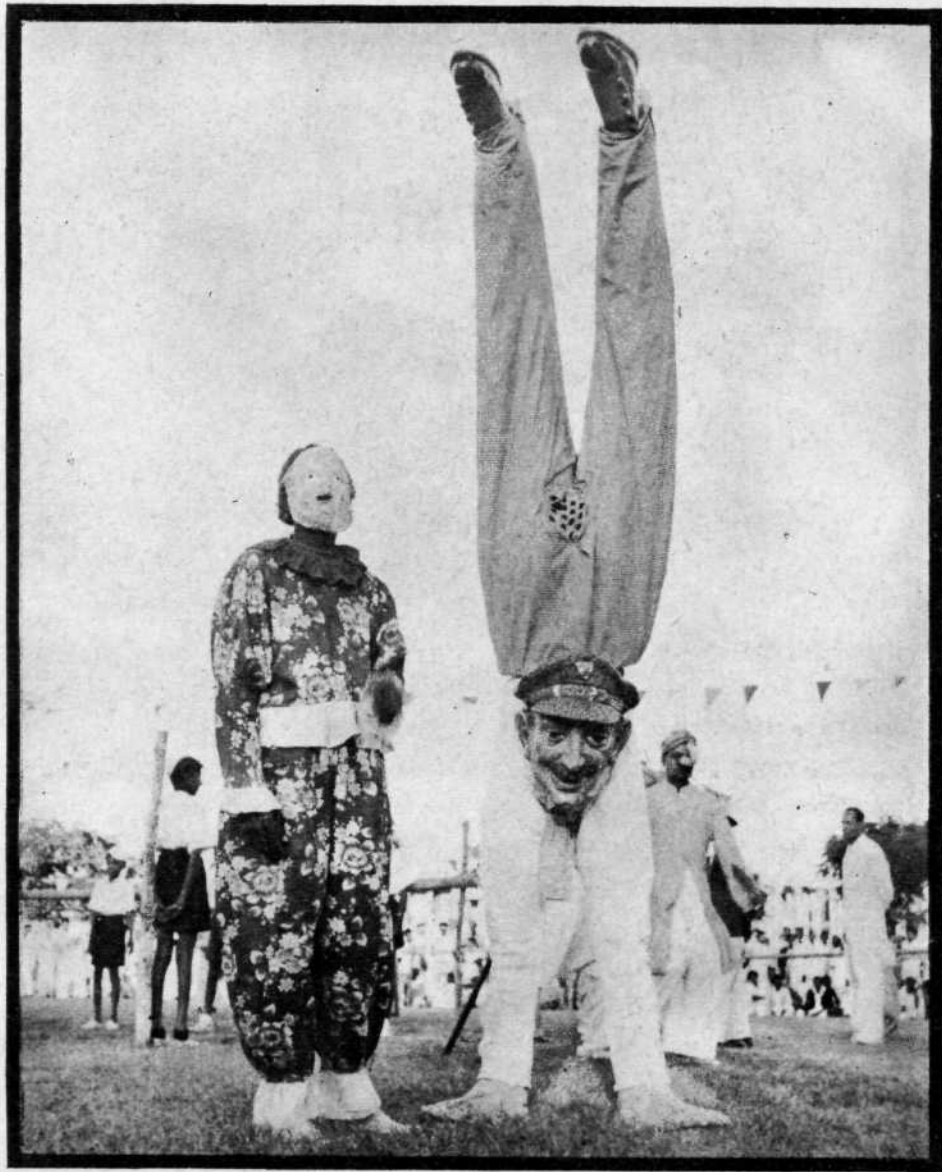

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

రెండు జతల కళ్ళు

పంపినవారు :
ఎన్. రామకృష్ణ, ఏలూరు

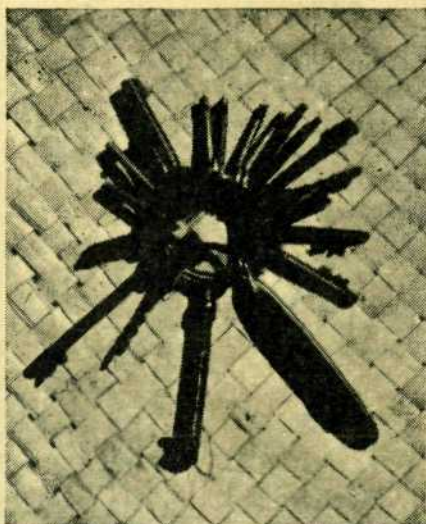
బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

రెండవ జత కాళ్ళు

పంపినవారు :
ఎన్. రామకృష్ణ, ఏలూరు

ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

ఈ ఫోటోల వ్యాఖ్యలు 1967 అక్టోబర్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును.

★ పై ఫోటోలకు సరిబిన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ ఆగస్టు నెల 20-వ తేదీ లోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మంత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పాస్టుకార్డు పైన వ్రాసి, ఈ ఆద్రసుకు పంపాలి:- చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటీ, మద్రాసు-26.

ఆ గ ష్టు నె ల ఫో టీ ఫ లి తా లు

మొదటి ఫోటో : రెండు జతల కళ్ళు

రెండవ ఫోటో : రెండవ జత కాళ్ళు

పంపినవారు : నిమ్మల రామకృష్ణ,

ఏలూరు.

బహుమతి మొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

వేరుశనగ కాయ నీకు ప్యారీస్ నాకు

PRS 3844

మీరు ఉపయోగించారా :

లాక్టోబాన్ బాన్స్

మిల్క్-టాప్

మిల్కెడ్ ఫ్రూట్స్

హాషర్ బట్టర్ స్కూల్

పంచుకోండి

అనుభవించండి

ప్యారీ మిత్రులతో

జీవితము

విలాసవంతంగా

గడిచిపోతుంది

ప్యారీస్ — విశిష్ట రకపు మిత్రులను తయారుచేయువారు

ప్యారీస్ రన్ ఫెక్టరీ లిమిటెడ్, మద్రాస్

దీలేవ్ బృందం

వైకుంఠపాళీ ఆట

ఏం వరం! మన ఆట పోయిపోయింది. ఇవాళ మనం ఇంట్లోనే ఆడుకోవాలి.

వైకుంఠపాళీ ఆడుకుందాం!

నాకు ఆరు పడింది. ఇంకో పందెంచాలు, చూడు! సెర్వనిచ్చేనే ఎక్కేళా.

చూస్తే! ఆలోక పాడునాడో పది క్రిందికొచ్చే రుడు.

వ్యాజ్

అరే! దీపాలారి పోయావే!

ఆట మంచి తమాషాగా వున్నప్పుడే ఆరిపోయావే!

అందరినీ. నా 'ఎవరెడపి తిమకొస్తా. ఆరి ఆడుకోవచ్చు.

అద్భుతమైన ఊహ - మనం ఆట పూర్తి చేసేయవచ్చు.

ఈ 'ఎవరెడపి' తప్పక గెలుస్తా!

**Double Packed
for Freshness
and Flavour**

SALTO
Finest Biscuits you ever tasted

**Foil wrapped
for Freshness
and Flavour**

J.B.MANGHARAM & CO.

GWALIOR (India)

రుచికరమైన ఆహారమునకు

తుషార్ వనస్పతి

ఎ, డి విటమినులతో బలపరచబడినది

తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లి. కర్నూలు

ASP/TV/12 TEL

ఇంక
చాలు,
ఆ మాటలు
ఆపు!

అవ్వరాలోదింపాను... ఎవరూ
అది పూర్తిగా నా భార్య తప్ప
కాదేమో. నా తప్ప అయివుంద
వచ్చుకూడా... అన్న మాట మా
వంశో అలనాటిగా దప్పిపోయి
వుందే బాబో.

దాక్కరు సలహా యింతో
సహాయపడింది. "హార్లిక్స్
తీసుకోండి. ఆత్మనన్న
శక్తి పొందడానికి అది
మీకు సహాయపడుతుంది"
అని అన్నారాయన.

నేనిప్పుడు చింతగానే ఒక మూస
మనిషిని. హార్లిక్స్ బాలో యింత చక్కని
మాటలు కలిగిందితో ప్రతిఒక్కరూ
గుర్తిస్తున్నారు.

ఎంతో ఆనందం..
హార్లిక్స్
వాడిన తరవాత!

గోధుమ పిండి మరియు
మాలెడ్ బార్లీల రోషకసంకరైత
హార్లిక్స్ మిశ్రమం మరియు ట్రాన్స్
మిగతా గింజా హార్లిక్స్ తయారుచేసింది

అంతకు మీరెక్కడున్నా యిప్పుంది కలిగిస్తుంది.
మీరు యిప్పుడు కత్తి కలిగివుంటే ఎంతో ఆనందంగా
వుంటారు. అధిక శక్తితోనం బాక్సర్లు హార్లిక్స్
నీపొచ్చు చేస్తారు! హార్లిక్స్ వినియోగమయిన
శక్తిని తిరిగి యిచ్చి ఉత్సాహాన్ని యిస్తుంది.
త్వరగా నులుపుగా జీర్ణమయ్యే వహన ఆహార
పదార్థాలతో ఒక ప్రత్యేక పద్ధతిలో హార్లిక్స్
తయారు చేయబడింది. హార్లిక్స్ మీకు క్రాస్త
శీవితం ప్రసాదిస్తుంది!

హార్లిక్స్
ఆదనపు శక్తిని కలిగియును!

ఇప్పుడే...

మీ సహాయం అవసరం!

“మన మందరమూ ఒకే జాతికి చెందినవారము. మనమంతా ఒకే ప్రజ. బీహారు, ఉత్తరప్రదేశ్. ఇతర అనావృష్టి ప్రాంతాలలో వచ్చిన ఆపద యావద్భారతదేశానికే వచ్చిన ఆపద. మనమంతా కలిసి అనావృష్టి పరిస్థితుల్ని ఎదుర్కొనాలి. కష్టసుఖాలను మనమంతా కలిసి పంచుకోవాలి. ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుకు మనం ఐక్యంగా కృషి చేయాలి.”

ఇందిరా గాంధీ

ప్రధాన మంత్రి

ప్రధాన మంత్రి కరువు సహాయక నిధికి
ఉదారంగా విరాళ మివ్వండి.

విరాళాలను నగదు రూపంలో కానీ, వస్తు రూపంలో కానీ
ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపండి.

ప్రధాన మంత్రి కరువు సహాయక నిధి,
క్యాబినెట్ సెక్రటేరియట్, రాష్ట్రపతి భవన్,

న్యూ ఢిల్లీ - 4.

**TEACH YOUR CHILD
THE SAVING HABIT NOW...**

**WHILE LIFETIME
HABITS ARE BEING
FORMED.**

- Minors above the age of 14 years can open **SAVINGS ACCOUNTS**.
- Rs. 5/- is all that is required to open an account.
- Even as little as a Rupee can be deposited into the account.
- Withdrawals also can be made.
- **4%** interst on monthly minimum balances.

**For further particulars, please enquire at
our branch nearest to you, or write to us.**

THE ANDHRA BANK LIMITED

(The Bank For Friendly Service)

Regd. Office: Machilipatnam Central Office: Hyderabad (A. P.)

K. S. DUTT
Chairman

T. R. BHAGAVAT
General Manager

తప్పక చూడండి!

గంగాధరం

యస్.వి.యస్.ఫిలిమ్స్

నిండుమనసులు

నిర్మాత: యం.జగన్నాథరావు దర్శకత్వం: యస్.డి.లావ్
 తారాగణం: జోతసక్తి, వైలం, ఉషాభిషిక్త, సీడెడ్, సుమిత్రావతి ఫిలిమ్స్, మైగ్రూర్, ఇనకంకర ఫిలిమ్స్

30THREE

AWARDS!

WON PLENTY

YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST

ONLY
WE DO OUR BEST

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD

CHANDANAMA BUILDINGS MADRAS-26

